

B-1365

EESTI
POST, TELEGRAAF, TELEFON,
RAADIO
1928/1929

POSTE, TÉLÉGRAPHE, TÉLÉPHONE, RADIO
de l'ESTONIE
1928/1929

TALLINN 1929

POSTI-, TELEGRAAFI- JA TELEFONIVALITSUSE VÄLJAANNE.

B-1365
M

SIUKORD, — TABLE DES MATIÈRES

EESTI
POST, TELEGRAAF, TELEFON, RAADIO

POSTI AMETKONNA
TEGEVUS 1928/1929.

POSTE, TÉLÉGRAPHE, TÉLÉPHONE, RADIO de l'ESTONIE

*L'ACTIVITÉ DE L'ADMINISTRATION DES POSTES
PENDANT L'ANNÉE 1928/1929.*

TALLINN 1929

POSTI-, TELEGRAAFI- JA TELEFONIVALITSUSE VÄLJAANNE.

40303

2

M. N. Minis'e trükk, Narvas

SISUKORD. — TABLE DES MATIÈRES.

	Lhk.		Page
I. ÜLDOSA.		I. CONSIDÉRATIONS GÉNÉRALES.	
1. Tegevuse alused	5	1. Bases de l'activité	5
2. Asutiste võrk	6	2. Réseau des établissements	6
II. POST.		II. POSTES.	
1. Postiasutiste võrk	6	1. Réseau des établissements de poste	6
2. Liht- ja tähtsaadetised	6	2. Envois ordinaires et recommandés	6
3. Postpakid	7	3. Coûts postaux	7
4. Rahatransferdid (rahakaardid)	9	4. Mandats de poste	9
5. Väärtkirjad ja kastikesed	9	5. Lettres et boîtes avec valeur déclarée	9
6. Lunalised saadetised	9	6. Envois contre remboursement	9
7. Ajalehed ja ajakirjad	9	7. Journaux et publications périodiques	9
8. Virksaadetised	10	8. Envois exprès	10
9. Lendpostisaadetised	10	9. Envois aériens	10
10. Posti jooksvad arved ja ülekanDED	10	10. Comptes courants et virements postaux	10
11. Postikassang	11	11. Service de recouvrements	11
12. Eesti Panga agentuurid	11	12. Agences de l'Eesti Pank (Banque d'Estonie)	11
13. Riiginõukassa agentuurid	11	13. Agences de la Caisse d'épargne d'État	11
14. Väljastamata korrespondents	12	14. Correspondence tombée en rebut	12
15. Postisaadetiste kojukandmine	12	15. Remise à domicile	12
16. Nimekastid (nimepiletid)	13	16. Casiers	13
17. Ametasutuste käsipost	13	17. Poste manuelle (pour les envois officiels locaux)	13
18. Postivedu	13	18. Transport de la poste	13
19. Postimaksu vahendid	14	19. Timbres-poste et autres formules d'affranchissement	14
20. Posti tasuvus	14	20. Résultats financiers; la rentabilité de la poste	14
III. TELEGRAAF.		III. TÉLÉGRAPHES.	
1. Telegraafi arendamine ja asutiste võrk	15	1. Développement du télégraphe et le réseau des installations	15
2. Telegraafi kasutamine	15	2. Trafic télégraphique	15
3. Läbikäimine välismaadega	16	3. Trafic international	16
4. Transititelegrammid	16	4. Télégrammes de transit	16
5. Telegraafi tarvitajate liigid	17	5. Catégories des expéditeurs des télégrammes	17
6. Telegrammide vahetus korrespondentidega telefoni teel	18	6. Echange des télégrammes avec les correspondants par le téléphone	18
7. Telegraafi tehnika ala	18	7. Technique télégraphique	18
8. Telegraafi tasuvus	18	8. Revenus de télégraphe	18
IV. RAADIOTELEGRAAF JA RINGHÄÄLING.		IV. T. S. F. ET RADIODIFFUSION.	
1. Raadiotelegraafi asutised	19	1. Établissements radiotélégraphiques	19
2. Raadiojaamade tegevus	19	2. Activité des postes radiotélégraphiques	19
3. Raadiotelegraafi tasuvus	20	3. État financier de la T. S. F.	20
4. Radio-Ringhääling	20	4. Diffusion radiotéléphonique	20
V. TELEFON.		V. TÉLÉPHONE.	
1. Telefoni arendamine	20	1. Développement du téléphone	20
2. Telefoni kasutamine	22	2. Trafic téléphonique	22
3. Telefoni tehnika ala	23	3. Technique téléphonique	23
4. Liinid ja juhtmed	24	4. Lignes et fils	24
5. Kommutaatorid ja aparaadid	24	5. Commutateurs et appareils	24
6. Telefoni tasuvus	25	6. Revenus du téléphone	25
VI. ÜLDVAADE POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI ABI-ASUTISTE TEGEVUSEST		VI. APERÇU DE L'ACTIVITÉ DES ÉTABLISSEMENTS AUXILIAIRES DE POSTE, TÉLÉGRAPHE ET TÉLÉPHONE	
25		25	
VII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA TULUD JA KULUD.		VII. RECETTES ET DÉPENSES DES POSTES, DES TÉLÉGRAPHES ET DES TÉLÉPHONES.	
1. Tulud	26	1. Recettes	26
2. Kulude läbikäik ja eelarve	27	2. Dépenses budgétaires	27
3. Tagajärg rahalise vahetõrõ oõendamisel välismaadega	27	3. Résultats des acomptes avec les pays étrangers	27
VIII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA PERSONAAL.		VIII. PERSONNEL DES POSTES, DES TÉLÉGRAPHES ET DES TÉLÉPHONES.	
1. Arv, jagunemine, liikumine	28	1. Nombre, classification et mouvement	28
2. Haridus	29	2. Instruction	29
3. Ametpuhkused	29	3. Congés	29
4. Tervislik seisukord	30	4. Conditions sanitaires	30

POST, TELEGRAAF, TELEFON, RAADIO 1928/29 a/a.
POSTES, TÉLÉGRAPHES, TÉLÉPHONES et RADIO
pendant l'année budgétaire de 1928/29.

I. ÜLDOSA — CONSIDÉRATIONS GÉNÉRALES.

1. Tegevuse alused. 1928/29 aruandeaasta jooksul jätkas postiametkond eelmiste aastate tööd posti-telegraafi-telefoni võrku arendada nõnda, et igal kodanikul oleks posti-telegraafi-telefoni talituse punkt keskmiselt 2 km kaugusel.

Postitalituse punktide, s. o. postkontorite, postiagentuuride ja kirjatalude võrk on nüüd juba üldjoontes selle normini välja kujunenud, kuna telefoni alal maal oleks veel vaja umbes

kuni 1500 avalikku telefoni kõnepunkti avada. Telefonivõrgu lõpuliku väljaarenemise aeg oleneb selleks otstarbeks eelarve järgi antavate summade suurusest. Aruandeaastal pandi alus Tallinnas telefoni automatiseerimisele. Postkontorites avati posti jooksvate arvete ja postikassangu operatsioonid, peale selle avati 6 postkontori juures Eesti Panga agentuurid ja kõigi postkontorite juures Riigihoiukassa agentuurid. Lõpetati posti-telegraafi-telefoni-raadio seaduse

Posti-telegraafi-telefoni võrgu arenemine 1928/29 a.
Développement du réseau des établissements de poste, de télégraphe et de téléphone du 1. IV. 28 au 1. IV. 29.

1.	1928/29 a. jooksul Pendant 1928/29				I. IV. 1929 a.	Võrdlus 1927/28 aastaga Comparativement à l'année 1927/28
	1. IV. 1928 a.	Avatud Ouverts	Ümber- moodus- tatud Modifiés	Suletud Supprimés		
Asutiste liigid—Types des établissements						
Peapostkontor—Bureau central des postes	1	—	—	—	1	—
Peatelegraafi kontor—Bureau central des télégraphes	1	—	—	—	1	—
Posti-telegraafi kontorid—Bureaux de poste et de télégraphe	2	—	—	—	2	—
Posti-telegraafi-telefoni kontorid—Bureaux de poste, de télégraphe et de téléphone	114	1	—	—	115	+ 1
Posti jooksvate arvete büroo—Bureau des comptes courants postaux	—	1	—	—	1	+ 1
Posti-telegraafi-telefoni abi-postkontorid—Bureaux auxiliaires de poste, de télé- graphe et de téléphone	3	—	—	—	3	—
Iseseisvad telefoni võrgud—Réseaux indépendants des téléphones	3	—	—	—	3	—
Telefoni abikeskjaamad (Postivalitsuses, Koplis, Nõmmel)—Bureaux auxiliaires de téléphone (à la Direction Générale des postes, à Kopli, à Nõmme)	3	—	—	—	3	—
Raadiojaamad—Stations T.S.F.	3	—	—	—	3	—
Postiagentuurid ¹⁾ —Agences postales	463	99	15	4	543 ¹⁾	} + 94
Posti-telefoni agentuurid ¹⁾ —Agences de poste et de téléphone	49	15	1	—	63 ¹⁾	
Telefoni agentuurid—Agences téléphoniques	7	—	1	—	6	— 1
Telefoni kollektiiv keskjaamad—Stations } riigi—d'État téléphoniques collectives centrales } era—privées	57	11	2	—	66	+ 9
	4	1	—	—	5	+ 1
Telefoni kõnepunktid ²⁾ —Téléphones publics	514	118	13	16	603 ²⁾	+ 89
Kokku—Total	1224	246	32	20	1418	+ 194 ehk 15,8%
Kirjatalud ³⁾ —Stations rurales de poste	1793	281	—	—	2074 ³⁾	+ 281 ou 15,6%
Üldse—Gr. total	3017	527	32	20	3492	+ 475 ehk 15,7%
Kokku: posti talituse punkte—Total des établissements du service postal	2425	376	—	—	2801	+ 376 „ 15,5%
Kokku: telegraafi talituse punkte—Total des établissements du service télégraph.	170	250	—	—	420	+ 250 „ 146%
Kokku: telefoni talituse punkte—Total des établissements du service téléphonique	760	113	—	—	873	+ 113 „ 15%

¹⁾ Kokku 606 postiagentuuri. 291 postiagentuuris peale liht-täht snadetiiste operatsioone toimetatakse veel rabakaartide, postpakkide ja lunaliste postissadetiste operatsioone ning 296 postiagentuuris on sisse seatud sisemaaliste telegrammide vahetus.
²⁾ 349 telefoni kõnepunkti asuvad postiagentuuris.
³⁾ 745 kirjatalu on varustatud 172 val'avalitsuse kaudu postimaksu vahendite avansiga üldsummas 10923 kr väärtuses.

eelnõu kokkuseadmine, missugune esitati Teedeministri kaudu Vabariigi Valitsusele. Samuti viidi lõpule posti-telegraafi-telefoni teenistuse juhtnõõride I osa — administratiiv ala ja telefoni talituse juhtnõõrid ning tehnilise teenistuse juhtnõõride II osa — telegraafi-telefoni seadete ehitamise ja korrashoiu tööde teostamise kord, III osa — telegraafi-telefoni liinid, kaablid ja asutised ning IV osa — telegraafi-telefoni teooria. Anti välja uus telefoni abonentide nimekiri, telegraafi-telefoni ühenduste kaart, posti-telegraafi-telefoni-raadio asutiste nimestik ja uus postiühenduste kaart, millel on ära tähen-datud, peale postkontorite, postiagentuuride ja

postitraktide, ka kõik seni avatud 2074 kirja-talu.

2. Asutiste võrk.

Réseau des établissements.

Aruandeaasta jooksul on avatud 1 postkontor, posti jooksvate arvete büroo, 99 postiagentuuri, 15 telefoni agentuuri, 12 telefoni kollektiiv keskjaama, 118 avalikku telefoni kõnepunkti ja 281 kirjatalu.

Arvestades Vabariigi kõlbuliku maa pindala 37 191 km² ja rahvastikku 1 107 059 (1922 a. rahva-lugemine) näitab järgnev tabel posti-telegraafi-telefoni talituspunkti tegevuse piirkonna kesk-mist ulatust ja sellesse kuuluva rahvastiku keskmist arvu:

Asutiste piirkond — Rayon d'activité d'un établissement.

2.	1928/29	1927/28	Võrdlus 1927/28 aastaga—Comparativement à l'année budg. de 1927/28
	Iga postitalituse punkti peale km ² —Nombre de km ² par chaque établissement postal	13,3	15,3
Iga telegraafitalituse punkti peale km ² —Nombre de km ² par chaque établissm. télégraph.	88,5	218,8	— 130,3 = 59%
Iga telefoni kõnepunkti peale km ² —Nombre de km ² par chaque téléphone public	42,6	48,9	— 6,3 = 13%
Elanikkude arv — Nombre d'habitants:			
Iga postitalituse punkti peale—Par établissement postal	395	457	— 62 = 13%
Iga telegraafi talituse punkti peale—Par établissement télégraphique	2636	6512	— 3876 = 59%
Iga telefoni kõnepunkti peale—Par téléphone public	1268	1456	— 188 = 13%

Missuguste asutiste või isikute juures asuvad tab siinjärgnev tabel:
posti-, posti-telefoni ja telefoni agentuurid, näi-

Agentuuride arv maade ja asukohtade järgi — Agences par arrondissements et localités.

3.	Vallamajas Administrations communales	Raudteejaamas Gares	Koolimajas Écoles	Tarvit. ühinguks Sociétés coopé- ratives de con- sommation	Piimühinguks Sociétés lai- tières	Postijaamas Bureaux postaux	Tuletornis Phares	Metsaülma kantselaaris Bureau des inspect. fores- tiers	Sanatooriumis Sanatoriums	Seltsimajas Maisons des associations	Apteegis Pharmacies	Erakaupluses Boutiques privées	Erakorteris Logements privés	Kokku—Total
Harjumaa . . .	33	19	13	9	5	—	1	—	1	—	—	5	9	96
Järvamaa . . .	13	6	3	4	4	3	—	—	—	—	1	2	5	41
Virumaa . . .	24	7	11	9	—	2	—	—	—	—	—	8	9	70
Tartumaa . . .	40	7	9	2	7	—	—	3	—	1	1	12	5	87
Petserimaa . . .	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	4	13
Võrumaa . . .	35	6	5	2	3	1	—	—	—	—	—	3	2	57
Valgamaa . . .	9	7	1	1	1	—	—	1	1	—	1	4	2	28
Viljandimaa . . .	20	5	3	3	8	—	—	3	—	1	—	6	3	52
Pärnumaa . . .	26	11	4	3	16	1	—	—	—	—	—	10	3	74
Saaremaa . . .	13	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	4	9	31
Läänemaa . . .	22	3	7	12	—	1	1	1	—	1	1	9	5	63
Kokku—Total	241	71	58	48	45	8	2	8	2	4	4	65	56	612

II. POST — POSTES.

1. Postiasutiste võrk.

Réseau des établisse-
ments de poste.

Aruandeaastal viidi posti-võrgu loomine maal enam-vähem lõpule, nõnda, et maal igal külaelanikul kirjatalu postmarkide müügiga ja külapostkastiga asuks keskmiselt 2 km kaugusel.

2. Liht- ja tähtsaadetised.

(v. tab. 6, lhk. 8)

Envois ordinaires
et recommandés.

Kirjapostisaadetiste arv on 1928/29 aastal võrreldes eel-mise aastaga üldiselt kasva-nud—14,6% võrra. Välismaile läinud kirjapostisaadetiste arv on suurenenud isegi 29,8%, kuna välismailt tulnud—27,8%. Üksi-kutest saadetiste liikidest näitavad suurt tõusu

ärripaberid, nimelt—72,6%, trükitooted—36,1% ja kaubaproovid — 17,3%, mis majanduse terve-nemise ja kaubandus-tööstuse arenemise arvele tuleb kirjutada. Kirjade arv on suurenenud — 16,1% ja vastusega postkaartide arv — 27,2%.

Vähennemist näitavad juuremaksu saadetised — 22,8% ja maksuvabad (postiametkonna) kirja-postisaadetised—21,7%. Maksuvabade kirjaposti-saadetiste vähenemine on tingitud sellest asja-olust, et viimaste aastate jooksul postiasutised varustatud on käsiraamatutesse koondatud juht-nõõridega, mille tõttu vähenenud on ringkirjade arv; ka on käsiraamatute abil ametkonna asu-tistel võimalik lahendada kohapeal enamjagu

ametaliisi küsimusi, mis muidu oleks nõudnud selgitavat kirjavahetust.

3. Postpakid.
(v. tab. 6, lhk. 8)
Colis postaux.

Liht- ja tähtpakkide arv nii sise- kui välismaalises läbikäimises on märksa kasvanud ja

nimelt, lihtpakkide arv — 15,7% ja tähtpakkide arv — 3,3%.

Väärtpakkide arv näitab vähenemist — 1,2%, kuna väärtus — 10% võrra suurenenud on.

Postiasutiste võrk maade järgi 1. IV. 1929 a.—Réseau des établissements de poste d'après les arrondissements au 1. IV. 1929.

4.	Maapind km ² Superficie en km ²	Kõrbulik maa km ² Terrain utile en km ²	Valdade arv Nombre des communes	Elanikkude arv (1922 a.) Nombre des habitants (en 1922)	Postkontorite arv Nombre des bureaux postaux	Postiasutuste arv Nombre des agences postales	Postiasutisi kokku Nombre total des établissements de poste	Kirjalalude arv Nombre des stations rurales de poste	Kokku—Total	Iga postipunkti kohta—Par un établissement		
										Tegevuse piirkond km ² Rayon d'activité en km ²	Elanikkude arv Nombre des habitants	Elanikkude arv iga postipunkti kohta maal ilma linnadeta Nombre des habitants par établissement de poste à la campagne, à l'exception des villes
Harjumaa	5 682,87	4 726,85	44	219 654	16	93	112	267	379	12,5	579	249
Järvamaa	2 985,64	2 425,68	20	58 211	3 abi 11	41	52	137	189	12,8	307	273
Virumaa	7 387,01	5 222,04	49	149 273	22	69	91	288	379	13,8	394	305
Tartumaa	7 018,99	5 108,58	64	176 096	16	86	102	333	435	11,7	405	296
Petserimaa	1 891,13	1 489,44	11	60 848	5	13	18	84	102	14,6	596	582 ¹⁾
Võrumaa	4 043,24	3 098,08	45	82 860	7	57	64	198	262	11,8	316	298
Valgamaa	1 511,00	1 338,83	19	39 690	4	28	32	64	96	13,9	413	306
Viljandimaa	4 056,78	3 181,02	38	77 013	3	51	59	158	217	14,6	355	305
Pärnumaa	5 227,87	3 976,79	42	94 014	13	74	87	210	297	13,4	316	256
Saaremaa	2 964,44	2 482,93	18	57 157	6	31	37	136	173	14,3	330	313
Läänemaa	4 779,73	4 141,20	35	75 991	10	63	73	199	272	15,2	279	265
Rahvalugemis-eriti arvestatud-Compté à part au recensement	—	—	—	16 252	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	47 548,70	37 191,44	376	1 107 059	118	606	727	2 074	2 801	13,3	395	294
Võrreldes 1927/1928 a.—Comparativement à l'année + rohkem või — vähem budg. de 1927/1928 + aug- mentation, — diminution					3 abi 4	+ 91	+ 95	+ 281	+ 376			
					+ 0,8%	+ 17,7%	+ 14,5%	+ 16%	+ 15,4%			

Missuguste asutiste või isikute juures asuvad postiagentuurid, kus väärtsaadetiste operatsi-

oone toimetatakse, näitab siinjärgnev tabel.

Väärtsaadetiste operatsioonide toimetavate postiagentuuride arv maade ja asukohtade järgi.
Agences assurant le service des envois avec valeur déclarée d'après les arrondissements et localités.

5.	Vallimajas Administrations communales	Raudteejaamas Gares	Koolimajas Écoles	Tarvit. ühingu- Sociétés coopératives de consommation	Pimaühingu- Sociétés des laitières	Postijaamas Relais postaux	Tuletornis Phares	Metsatema kaniseleis Bureau des inspecteurs forestiers	Sanatooriumis Sanatoriums	Seltsimajas Maisons des associations	Apteegis Pharmacies	Erakaupluses Boutiques privées	Erakorteris Logements privés	Kokku—Total
Harjumaa	25	8	—	2	1	—	1	—	—	1	—	1	2	41
Järvamaa	10	5	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	20
Virumaa	18	5	1	6	—	—	—	—	—	—	—	4	—	34
Tartumaa	30	5	1	1	2	—	—	—	—	1	—	2	4	46
Petserimaa	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
Võrumaa	19	4	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	28
Valgamaa	2	5	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	11
Viljandimaa	14	2	—	3	4	—	—	—	—	—	—	1	1	26
Pärnumaa	15	6	2	3	4	—	—	1	—	—	—	5	3	38
Saaremaa	11	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Läänemaa	16	2	2	3	—	—	—	—	—	—	1	—	3	27
Kokku—Total	166	42	9	23	13	—	1	1	1	2	2	14	17	291

Välismaaliste postpakkide koguarv on suurem sisemaaliste postpakkide koguarvust 20,2% võrra.

Välismailt tulnud postpakkide üldarvust (88 028) kuulusid tollimisele 87 337 pakki ehk 99,2%.

¹⁾ Petserimaal rahvas elab tihedalt, keskmiselt iga km² peale 40 elanikku.

Postisaadetised 1928/29 a.—Envois postaux en 1928/29.

6.	Liht- ja tähtsaadetised—Envois ordinaires et recommandés											Pakid—Colis								
	Maksulised—Envois soumis à la taxe											Väärtpakid Colis avec valeur déclarée						Kokku—Total		
	Frankeeritud—Affranchis						Frankeerimata või puudulikult frankeeritud saadetised (jünremaksu saad. *)					Kokku—Total	Neist tähtsaadetisi Dont recommandés	Ajalehed ja ajakirjad Journaux et publications périodiques	Lihtpakid Colis ordinaires	Tähtpakid Colis recommandés	Väärtpakid Colis avec valeur déclarée		Kokku—Total	
	Kirjad Lettres	Postkaardid Cartes postales		Trükitooted Imprimés	Äripaberid Papiers d'affaires	Kaubaproovid Échantillons	Kirjad Lettres	Münd saadet. Autres envois	Maksuvabad Envois admiss à la franchise de port	Kokku—Total							Arv—Nombre	Väärtus kr. Valeur en kr.	Arv—Nombre	Väärtus kr. Valeur en kr.
Kohalikke ja sisemaalisi	15 984 911	6 463 133	99 282	4 805 650	182 154	102 943	105 617	42 471	501 063	28 287 224	847 340	18 716 501	11 403	68 974	2 277	1 894 940	82 654	1 894 940		
Välismaalt tulnud	4 384 995	1 736 759	31 819	3 171 162	32 817	164 403	17 871	5 555	12 625	9 558 006	191 396	561 995	73 893	4 499	9 636	1 827 440	88 028	1 827 440		
Välismaale läinud	2 651 147	1 229 834	34 358	874 334	19 598	54 247	23 440	14 302	9 095	4 910 355	230 136	55 861	9 938	743	700	126 680	11 381	126 680		
Kokku 1928/29 aruandea. eest	23 021 053	9 429 726	165 459	8 851 146	234 569	321 593	146 928	62 328	522 783	42 755 585	1 268 872	19 334 357	95 234	74 216	12 613	3 849 060	182 063	3 849 060		
1927/28 a.	19 817 872	9 492 366	130 069	6 502 173	135 869	274 104	166 381	103 499	667 590	37 289 923	1 177 276	17 580 977	82 306	71 837	12 771	3 498 590	166 914	3 498 590		
Rohkem või vähem	+ 3 203 181	— 62 640	+ 35 390	+ 2 348 973	+ 98 700	+ 47 489	— 19 453	— 41 171	— 14 480	+ 5 465 662	+ 91 596	+ 1 753 380	+ 12 928	+ 2 379	— 158	+ 350 470	+ 15 149	+ 350 470		
1928/29 a. eest oli linnades:	16,1%	— 0,6%	+ 27,2%	+ 36,1%	+ 72,6%	+ 17,3%	— 11,7%	— 39,7%	— 21,7%	+ 14,6%	+ 7,8%	+ 9,9%	+ 15,7%	+ 3,3%	— 1,2%	+ 10%	+ 9,07%	+ 10%		
Kohalikke ja sisemaalisi	10 619 223	4 580 059	58 672	4 137 564	135 561	91 345	62 736	28 398	338 079	20 051 637	604 172	18 662 187	9 196	54 929	2 167	1 891 050	66 292	1 891 050		
Välismaalt tulnud	4 126 909	1 649 231	27 871	3 060 724	29 764	154 249	14 785	5 026	12 625	9 081 184	179 512	476 593	73 145	4 250	9 601	1 821 060	86 996	1 821 060		
Välismaale läinud	2 379 652	1 096 171	27 823	852 302	17 981	52 499	19 946	13 052	9 095	4 468 521	223 876	55 861	9 723	658	689	126 000	11 070	126 000		
Kokku linnades	17 125 784	7 325 461	114 366	8 050 590	183 306	298 093	97 467	46 476	359 799	33 601 342	1 007 560	19 194 641	92 064	59 837	12 457	3 838 110	164 358	3 838 110		
Sellest: Tallinnas	10 635 586	4 402 058	72 610	5 426 287	71 504	249 337	53 715	26 690	195 962	21 133 749	593 953	12 383 147	64 769	26 624	9 216	2 587 350	100 609	2 587 350		
Tartus	2 314 409	889 450	7 655	1 150 805	41 426	9 537	12 234	6 673	42 865	4 475 054	154 457	2 638 286	18 840	10 637	2 230	588 380	31 707	588 380		
Maal kokku	5 895 269	2 104 265	51 093	800 556	51 263	23 500	49 461	15 852	162 984	9 154 243	261 312	139 716	3 170	14 379	156	10 950	17 705	10 950		

	Rahakaardid—Mandats						Väärtkirjad ja kastikesed Lettres et boîtes avec valeur déclarée		Lunalised saadetised—Envois contre remboursement						Kokku postisaadetisi—Total des envois postaux		
	Postiga—De poste		Telegraafiga Télégraphiques		Kokku—Total		Arv—Nombre	Väärtus kr Valeur en kr	Postipakid Colis postaux		Muud saadetised Autres envois		Luna maksmisest loobumisel Tombes en rebut	Kokku—Total		Arv—Nombre	Väärtus kr Valeur en kr
	Arv—Nombre	Väärtus kr Valeur en kr	Arv—Nombre	Väärtus kr Valeur en kr	Arv—Nombre	Väärtus kr Valeur en kr			Arv—Nombre	Summa kr Total en kr	Arv—Nombre	Summa kr Total en kr		Arv—Nombre	Summa kr Total en kr		
Locaux et internes	559 773	20 738 680	9 461	1 021 410	569 234	21 760 090	121 880	15 582 280	8 009	172 050	15 229	156 740	145	23 383	328 790	47 800 876	39 566 100
De l'étranger	25 965	1 332 220	580	85 360	26 545	1 417 580	7 649	1 212 900	5 121	306 690	4 597	52 860	1 052	10 770	359 550	10 252 993	4 817 470
À l'étranger	19 224	584 060	540	56 560	19 764	640 620	5 673	719 820	1 191	11 060	625	9 440	43	859	20 500	5 003 893	1 507 620
Total pour l'année budgétaire de 1928/29	604 962	22 654 960	10 581	1 163 330	615 543	23 818 290	135 202	17 515 000	13 321	489 800	20 451	219 040	1 240	35 012	708 840	63 057 762	45 891 190
L'année 1927/28	491 019	19 001 720	9 512	1 139 060	500 531	20 320 780	88 059	15 236 020	11 761	339 280	16 281	286 620	319	28 361	625 900	55 654 765	39 681 290
Augmentation ou diminution	+ 113 943	+ 3 653 240	+ 1 069	— 155 730	+ 115 012	+ 3 497 510	+ 47 143	+ 2 278 980	+ 1 560	+ 150 520	+ 4 170	— 67 580	+ 921	+ 6 651	+ 82 940	+ 7 402 997	+ 6 209 900
En 1928/29 dans les villes:	23,2%	+ 19,2%	+ 11,2%	— 11,8%	+ 22,9%	+ 17,2%	+ 53,5%	+ 14,9%	+ 13,2%	+ 44,3%	+ 25,6%	— 23,5%	+ 288,7%	+ 23,4%	+ 13,2%	+ 13,3%	+ 15,6%
Locaux et internes	247 416	10 583 710	6 499	758 180	253 915	11 341 893	36 925	7 162 460	7 578	171 210	14 910	152 840	78	22 566	324 050	39 093 522	20 719 450
Reçu de l'étranger	22 458	1 140 450	566	83 360	23 024	1 223 810	6 891	1 099 280	4 868	293 200	3 333	42 790	76	8 977	340 990	9 683 665	4 485 140
Envoyé à l'étranger	16 234	516 250	502	52 520	16 736	568 770	5 533	710 740	188	11 010	619	9 340	33	840	20 350	4 558 561	1 425 860
Total pour les villes	286 108	12 240 410	7 567	894 060	293 675	13 134 470	49 349	8 972 480	12 634	480 420	18 862	204 970	887	32 383	685 390	53 335 748	26 630 450
Dans ce nombre: Tallinn	99 871	5 888 470	3 343	496 710	103 214	6 385 180	16 986	4 873 970	8 454	332 910	10 768	121 120	453	19 675	454 030	33 757 350	14 800 530
son compris: Tartu	34 659	1 548 950	1 119	128 790	35 778	1 677 740	9 978	1 748 000	2 495	76 890	4 216	46 060	97	6 808	122 950	7 193 611	3 137 070
Total pour la campagne	318 854	10 414 550	3 014	269 270	321 868	10 683 820	85 853	8 542 520	687	9 380	1 589	14 070	353	2 629	23 450	9 722 014	19 260 740

* Non affranchis ou affranchis insuffisamment.

4. Rahatransferdid (rahakaardid).
(v. tab. 6, lhk. 8)
Mandats de poste.

Sise- ja välismaalised raha- kaartide operatsioonid võrreldes 1927/28 aastaga on arvuliselt kasvanud — 22,9% ja summaliselt — 17,2%. Sisemaalises läbikäimises on rahakaartide arv tõusnud — 24% ja summa — 19,4%, mis on osalt seletatav sellega, et möödunud eelarve aastal jätkati eelmiste aastate eeskujul postiagentuuridesse rahakaartide operatsioonide sisse-

seadmist. Välismailt tulnud rahakaartide arv on võrdne eelmisel aastal tulnud rahakaartide arvuga, kuna summa isegi vähenemist näitab. Välismaale läinud rahakaartide arv on suurenenud 31,8% ja summa 14,4%.

5. Väärtkirjad ja kastikesed.
(v. tab. 6, lhk. 8)
Lettres et boîtes avec valeur déclarée.

1928/29 a. on väärtkirjade ja kastikeste arv võrreldes eelmise aastaga kasvanud 53,5% ja väärtus 14,9%. Suurt tõusu näitab sisemaaliste väärtkirjade arv ja väärtus; nimelt on väärtkirjade arv 1,6 korda suurem eelmise aasta arvust ning väärtus 1,25 korda suurem väärtusest, missugune asjaolu on tingitud peamiselt rahakaartide operatsioonide sisse-

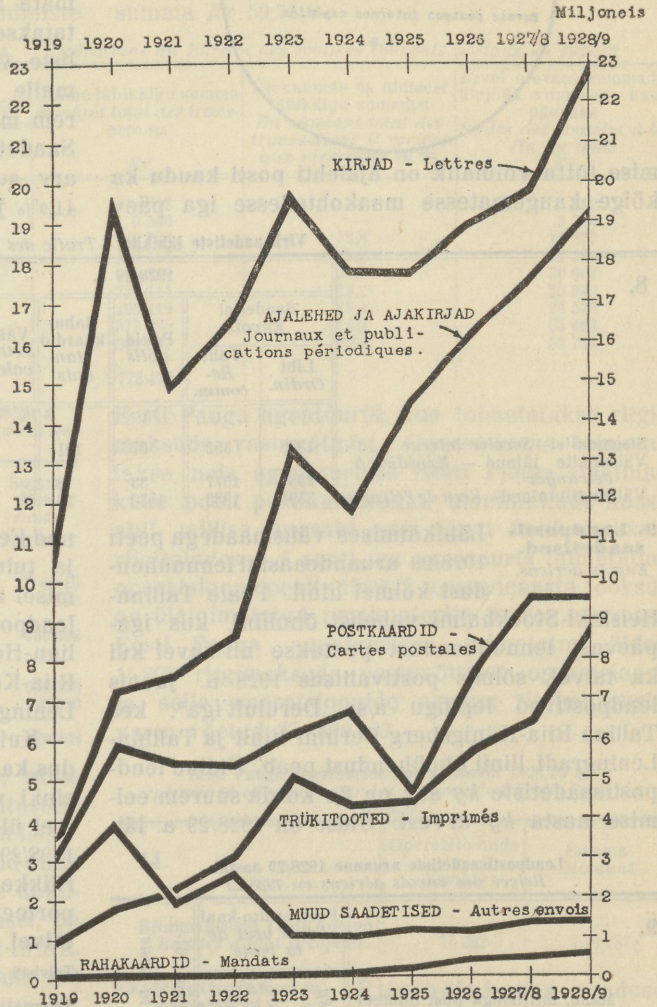
seadmisesest postiagentuurides, sest viimased saadavad kõik nende poolt vastuvõetud rahakaardid kontrollpostkontorisse ametväärtkirjades.

6. Lunalist saadetised.
(v. tab. 6, lhk. 8)
Envois contre remboursement.

Lunalist saadetiste üldarv on kasvanud — 23,4%. Saadetiste liikide järgi näitavad lunasaadetised järgmist tõusu: väärtkirjad ja -kastikesed 53,5%, postpakid 13,2% ja muud saadetised 25,6%. Lunamaksmisest loobumise juhuseid oli 3 korda rohkem kui eelmisel aruandeaastal.

7. Ajalehed ja ajakirjad.
(v. tab. 6, lhk. 8)
Journaux et publications périodiques.

Posti kaudu laialisaadetud ajalehtede ja ajakirjade eksemplaride üldarv võrreldes eelmise aruandeaastaga on suurenenud 9,9%. Eriti tõusnud on maale saadetud ajalehtede ja ajakirjade arv, nimelt 20%. Ajalehtede lugemine maal on kasvanud nähtavasti selle tagajärjel, et postiasutiste võrgu arenda-

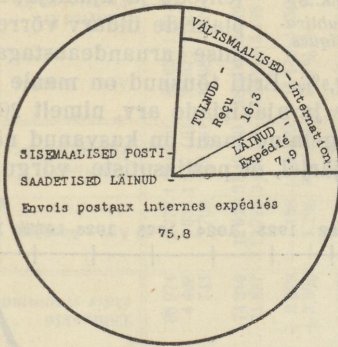

Diagr. 1. Postisaadetiste suurenemise käik 1919—29 a.
Accroissement des envois postaux de 1919—29.

Ajalehtede ja ajakirjade vastuvõetud tellimised—Nombre des abonnements aux journaux et périodiques.

	1928/29 a.	1927/28 a.	Võrdlus % 1927/28 a.
Kohalikke ja sisemaalisi— <i>Locaux et internes</i>	179 349	163 643	+15 706= 9,6 %
Välismaalisi— <i>Étrangers</i>	4 890	4 310	+ 580=13,4 %
Kokku—Total	184 239	167 953	+16 286= 9,7 %
Ajalehtede ja ajakirjade tellimisi vastu võetud linnades: <i>Nombre des abonnements aux journaux et écrits périodiques recueillis dans les villes:</i>			
Kohalikke ja sisemaalisi— <i>Locaux et internes</i>	40 264	39 850	+ 414= 1,03%
Välismaalisi— <i>Étrangers</i>	4 227	3 685	+ 542=14,7 %
Linnades kokku—Au total dans les villes	44 491	43 535	+ 956= 2,2 %
Sellest arvust oli:— <i>De ce nombre il y avait:</i> { Tallinnas—à Tallinn	6 948	5 418	+ 1 530=28,2 %
{ Tartus—à Tartu	3 942	4 110	— 168= 4,08%
Maal kokku—Totalux pour la campagne	139 748	124 418	+15 330=12,3 %

Diagr. 2. Postisaadetiste üldarv 1928—29 a.
Répartition des envois postaux en 1928/29.

mise tõttu võimalik on ajalehti posti kaudu ka kõige kaugematesse maakohtadesse iga päev

kätte toimetada. Samuti on suurenenud ka ajalehtede tellimiste vastuvõtmine postiasutistes 9,7% võrra (v. tab. 7).

8. Virksaadetised. Virksaadetised, s. o. postisaadetised, missugused sellekohase erilisataksi tasumisel pärast sihtkohta pärale jõudmist viibimata adressaatidele erikaskjalaga kätte toimetatakse, näitavad suurt tõusu. Nii on sisemaaliste virksaadetiste üldarv 3,7 korda ja välismaile läinud virksaadetiste arv 2,5 korda suurem möödunud aasta samade saadetiste arvust. Saadetiste liikide järgi on liht-virksaadetiste arv suurenenud 81,03% võrra, tähtsaadetised 41,9% ja pakid 77,7%.

Virksaadetiste läbikalk—Trafic des envois exprès.

8.	1928/29 a.					1927/28 a.				
	Saadetisi Envois		Pakid Colis	Raha-kaardid Mandats	Väärtkirjad Lettres avec valeur decl.	Saadetisi Envois		Pakid Colis	Raha-kaardid Mandats	Väärtkirjad Lettres avec valeur decl.
	Liht Ordin.	Täht Re-comm.				Liht Ordin.	Täht Re-comm.			
Sisemaalisi—Service interne	1388	352	67	101	—	318	173	10	7	—
Välismaile läinud — Expédié à l'étranger	2389	1077	33	8	10	719	672	4	—	—
Välismailt tulnud—Reçu de l'étranger	3391	1933	1530	16	30	2917	1523	903	—	10

9. Lendpostisaadetised. Lähikäimises välismaadega peeti 1928/29 aruandeaastal lennuühendust kolmel liinil. Peale Tallinn-Helsinki-Stockholmi vahelist õhuliini, kus igapäevast lennuühendust peetakse nii suvel kui ka talvel, sõlmis postivalitsus 1928 a. juunis lendpostiveo lepingu a/s. „Deruluft'iga“, kes Tallinn-Riia-Königsberg-Berliini liinil ja Tallinn-Leningradi liinil õhuühendust peab. Üldine lendpostisaadetiste kg arv on 3,2 korda suurem eelmise aasta kg arvust. Üldse on 1928/29 a. läinud

nud Eestist lendpostisaadetisi välismaile 1,8 korda ja tulnud välismailt 4,7 korda rohkem kui eelmisel aastal. Alljärgnev tabel näitab, et üldisest lendpostisaadetiste kg arvust on vahetatud Tallinn-Helsinki-Stockholmi liinil — 71,2%; Tallinn-Riia-Königsberg-Berliini liinil 20,6% ja Tallinn-Leningradi liinil 8,2%.

Kui jääoludest tingitud põhjustel laevauhendus katkestatud, transporteeritakse Tallinn-Helsinki vahel ka harilikud postisaadetised õhu teel üle lahe. Toodud tabeli andmete järgi on 1928/29 a pika ja erilisel külma talve tõttu harilikke postisaadetisi 75,1% võrra rohkem transporteeritud lennu teel üle lahe kui 1927/28 a. talvel.

Lendpostisaadetiste aruanne 1928/29 aastal.
Relevé des envois aériens en 1928/29

9.	Posti brutto-kaal Poids brut de la poste		
	Eestist läinud kg En provenance de l'Estonie	Eestisse tulnud kg A destination de l'Estonie	Vahetatud lendposti üldine raskus kg Poids total de la poste échangée
Maad, millistega post õhu teel vahetatud Pays, avec lesquels la poste aérienne a été échangée.			
Soome (Helsinki)	86,2	324,7	410,9
Rootsi (Stockholm)	31,5	61,4	92,9
Läti (Riga)	8,0	3,2	11,2
Saksamaa: Königsberg	9,4	28,0	37,4
Berlin	69,2	27,9	97,1
N. S. V. Liit (Leningrad)	3,6	54,5	58,1
Kokku kg—Total kg¹⁾	207,9	499,7	707,6
1927/28 aastal	116,0	105,1	221,1
Rohkem (+) või vähem (—)—Augmentation ou diminution	+ 91,9	+ 394,6	+ 486,5
	+79,2%	+375,6%	+220%

Talvisel hooajal lennuteel vahetatud postisaadetised Tallinn-Helsinki liinil (kg.)
Envois postaux échangés pendant l'hiver par la voie aérienne de Tallinn-Helsinki.

10.	Eestist läinud kg. En provenance de l'Estonie	Eestisse tulnud kg. A destination de l'Estonie	Kokku kg Total
1928/29 aastal	2 249,6	3 974,5	6 224,1
1927/28 aastal	1 919,5	1 634,4	3 553,9
Rohkem (+) või vähem (—)	+ 330,1	+ 2 340,1	+ 2 670,2
Augmentation ou diminution	+ 17,2%	+ 143,1%	+ 75,1%

10. Posti jooksvad arved ja ülekanDED. Posti jooksvate arvete ja ülekannete talitus sisemaalises lähikäimises on avatud 1 juulist 1928 a. Jooksvate arvete pidamine ja arvetevaheline summade ülekanndmine sünnib vastavas keskasutises —

1) Peale selle transporteeriti möödunud aastal õhu teel transiitposti Eesti kaudu 272,018 kg.

posti jooksvate arvete büroos, kuna postkontorid vastu võtavad jooksvatele arvetele summade sissemaksimisi ja jooksvate arvete büroo kaudu saadud väljamaksuskäskude põhjal toimetavad summade väljamaksimisi. Ülalnimetatud talituse 9-kuulise tegevuse aja jooksul (1. VII. 1928 kuni 1. IV. 1929) on jooksvate arvete büroos toimetatud summade arvelekandmise, arvetelt väljamaksimiste ja arvelt arvele üleandmist

operatsioone koguarvus 6 919 üldsummaga Kr 1 772 470. Sama tegevuse aja jooksul postkontorites vastuvõetud sissemaksukaarte on posti jooksvate arvete büroole saadetud 4 691 tk. üldsummas Kr 760 696 ja jooksvate arvete büroolt saadud väljamaksukaarte 1 550 raha üldsummaga Kr 679 238. Aruandeaasta lõpuks oli jooksvaid arveid arvult 156 ja neil olev rahasumma Kr 59 759.

Posti jooksvate arvete büroo operatsioonid 1928/29 a. — Opérations du Bureau des comptes courants postaux en 1928/29.

11.	Arvete arv viimaseks kuupäevaks Nombre des comptes à la fin du mois	Operatsioonide arv Nombre des opérations	Üldine läbikäigu summa Montant total des transactions Kr.	Ülekannete % üldisest läbikäigu summast Du montant total des transactions il revient aux virements en %	Arvel olevate summade ülejääk viimaseks kuupäevaks Soldes des comptes à la fin du mois Kr.
Juuli	11	39	713	—	212
August	28	151	9 540	—	3 328
September	42	247	40 738	19,8	11 877
Oktoober	63	569	116 138	23,2	15 268
November	76	708	149 319	22,6	20 007
Detsember	87	854	221 111	19,2	25 030
Jaanuar	122	1 102	299 119	16,4	26 575
Veebruar	140	1 655	372 985	14,9	63 063
Märts	156	1 594	562 807	22,8	59 759
Kokku—Total	—	6 919	1 772 470	—	—

Posti jooksvate arvete operatsioonid postkontorites 1928/29 a.
Opérations des comptes courants postaux effectuées dans les bureaux de poste en 1928/29.

12.	Arv Nombre	Summa Montants
a) Sissemaksukaardid—Avis de versement: postiga—postaux	4 685	756 816
telegraafiga—télégraphiques	6	3 880
Kokku—Total	4 691	760 696
b) Väljamaksukaardid—Avis de paiement: postiga—postaux	1 544	668 338
telegraafiga—télégraphiques	6	10 900
Kokku—Total	1 550	679 238

11. Postikassang. Postikassangu talitus, mille abil isikutele või asutustele võimaldatud on teistelt isikutelt või asutustelt saadaolevaid summasid enda kasuks lasta sisse kasseerida vastavate dokumentide alusel postkontorite vahetalitusel, on sisemaalises läbikäimises avatud 1 juulist 1928 a. Kuni aruandeaasta lõpuni on toimetatud 193 kasseerimist kogusummas Kr 6 362; mitmesugustel põhjustel ei olnud võimalik kasseerimist toimetada 349 juhusel.

Postikassangu operatsioonid 1928/29 a.
Opérations des recouvrements en 1928/29.

13.	Arv Nombre	Summa Montant
Kasseerimisi toimetatud—Recouvrements effectués	193	6 362
Kasseerimata jäänud väärtuste arv—Nombre des recouvrements restés en souffrance	349	—

12. Eesti Panga agentuurid. Eesti Panga ja Teedeministri vahelisel kokkuleppel, mis sõlmitud posti-telegraafi seaduse alusel, on 1928 a. märtsi kuul avatud Paldiski, Nõmme, Põltsamaa, Tapa, Türi ja Tõrva postkontorite juures

Eesti Panga agentuurid, kus toimetatakse riigimaksude vastuvõtmist. Operatsioone toimetatakse neis agentuurides Eesti Panga ametnikkude poolt postiametkonna ametnikkude kaasabil, millise kaasabi eest Eesti Pank maksab riigituludesse 6 senti iga agentuuris toimetatud operatsiooni pealt. 1928/29 aruandeaasta jooksul on ülalnimetatud postkontorite juures asuvates Eesti Panga agentuurides toimetatud üldse 15 202 riigimaksude vastuvõtmise operatsiooni ja selle operatsioonide arvuga riigimaksusid vastu võetud Kr 579 487.

Eesti Panga agentuuride operatsioonid 1928/29 a.
Opérations effectuées par les agences de l'Eesti Pank en 1928/29.

14.	Operatsioonide arv Nombre	Summa Montant
Riigimaksusid vastu võetud Recettes d'Etat acceptées.	15 202	579 487

13. Riigihoiukassa agentuurid. Riigihoiukassa seaduse („Riigi Teataja“ Nr. 104—1927 a.) alusel on 1 oktoobrist 1928 a. avatud kõigi postkontorite juures Riigihoiukassa agentuurid, kus toimetatakse summade vastuvõtmist hoiuarvetele ja neilt arvetelt summade väljamaksimist. Riigihoiukassa agentuuride operatsioone toimetavad postiametkonna ametnikud. Operatsioonide eest saab postiametkond Riigihoiukassalt tasu kuni 1/2% aastas kalendri-aasta lõpul Riigihoiukassa agentuurides olevate hoiusummade kogusummast, millisest tasust kuni pool on lubatud maksta lisatasuks postiametkonna ametnikkudele agentuuride operatsioonide toimetamise eest, ülejäänud osa tasust arvatakse aga riigituludesse. 1928 a. kolme kuu

eest (oktoober, november ja detsember) on ülalnimetatud 1/2%-list tasu saadud Kr 53,33. Riigihoiukassa agentuuride tegevuse algusest kuni aruandeaasta lõpuni (1. X. 1928 kuni 1. IV. 1929) on neis agentuurides summasid hoiale võetud Kr 128 750 ja hoiult väljamakstud Kr 39 014.

Riigihoiukassa agentuuride operatsioonid 1928/29 a. (1. X. 1928 kuni 1. IV. 1929)
Opérations effectuées par les agences de la Caisse d'épargne d'Etat en 1928/29.

15.	Summa Montant
a) rahasummasid hoiurvetele vastu võetud <i>Sommes versées à la Caisse d'épargne . . .</i>	128 750
b) rahasummasid hoiurvetelt välja makstud <i>Sommes payées par la Caisse d'épargne . . .</i>	39 044

14. Väljastamata korrespondents.
Correspondance tombée en rebut.

Korrespondentsi üldise arvu jõudsa käsvarimisega on suurenenud lõplikult väljastamata jäänud saadetiste arv

sisemaalises vahetuses 14,7% ning välismaalises läbikäimises 49,8%. Nii langeb liht- ja tähtkirjapostisaadetiste üldarvust lõplikult väljastamatute peale keskmiselt 0,06% nagu 1927/28 aastalgi. Nagu Tallinna peapostkontorisse 1929 a. mai kuul üle maa hoiale saadetud lõplikult väljastamatute liht- ja juuremaksu saadetiste peale äratähendatud väljastamatuse põhjuste märgetest näha, oli 3356 väljastamatust saadetisest puuduliku adressiga 459 ehk 13,7%, tundmata adressaatidele 1009 ehk 30,06%, adressaatide ilmumata jäämise pärast väljastamata jäänud — 1655 ehk 49,3% ja keeldunud saadetisi vastu võtmast — 233 ehk 6,94%.

Teadete nõutamiseks väljastamata jäänud korrespondentsi adressaatide ülesotsimiseks on postiametkond pööranud linnades adressbüroode ja maal kohapealsete omavalitsuseasutuste poole 1928/29 a. jooksul 118 344 juhusel.

Väljastamata kirjaposti saadetised — *Correspondances aux lettres tombées en rebut.*

16.	1928/29 a.			1927/1928 a.	Võrdlus— Comparison	1928/29 aruandeaastal oli linnades <i>Pour l'année budgétaire 1927/28 il y avait dans les villes</i>	Sellest arvust <i>De ce nombre il y avait</i>		Kokku maad <i>Total pour les districts</i>
	Kirjad ja postikaard. Liht ja täht. <i>Lettres et cartes postales ordinaires et recommand.</i>	Trukitooted, äripaber, kaubaproov, liht ja täht. <i>Imprimés, papiers d'affaire et échantillons ordinaires et recommand.</i>	Kokku— Total				Tallinnas— à Tallinn	Tartus— à Tartu	
Sisemaalises vahetuses—Service interne.									
Väljastamata jäänud saadetised sihtkohas— <i>Envois tombés en rebut dans les bureaux de destinat.</i>	95 825	48 680	144 505	161 745	- 17 240 - 10,6%	125 708	75 354	16 305	18 797
Väljastamata jäänud saadetistest enne nende lähtekohta tagasisaatmist või lõplikule hoiale saatmist oli võimalik väljastada— <i>De la correspondance tombée en rebut ont pu être remises avant le renvoi aux expéditeurs ou avant le dépôt définitif</i>	51 640	29 270	80 910	142 496	- 20 079 - 14,09%	71 547	40 943	9 255	9 363
Väljastamata jäänud saadetistest saadeti tagasi lähtekohta— <i>Correspondance en rebut renvoyée aux expéditeurs</i>	25 991	15 516	41 507						
Lõplikult väljastamata jäänud, mis lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks saadetud— <i>Correspondance restée en souffrance et envoyée au dépôt pour destruction ultérieure</i>	18 194	3 894	22 088	19 249	+ 2 839 + 14,7%	18 861	11 772	2 608	3 227
Välismaalises vahetuses—Service international.									
Välismaailt saadud, mis kohapeal väljastamata jäänud ja välismaile tagasi saadetud— <i>Correspondance de l'étranger tombée en rebut et renvoyée aux pays d'origine</i>	17 154	22 778	39 932	28 593	+ 11 339 + 39,6%	38 119	31 326	3 286	1 813
Välismaile saadetud saadetistest väljastamata tagasi tulnud— <i>Correspondance de l'intérieur pour l'étranger rentrée au bureau des rebuts</i>	22 016	11 665	33 681	18 041	+ 15 640 + 86,6%	32 516	29 022	1 674	1 165
Välismaailt väljastamata tagasisaadud saadetistest oli kohapeal võimalik saatjata tagasi anda— <i>Correspondance en rebut renvoyée de l'étranger et placée</i>	17 464	10 496	27 960	14 223	+ 13 737 + 96,5%	27 059	24 470	1 242	901
Saatjatele tagasiandmata jäänud mis lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks saadetud— <i>Correspondance renvoyée de l'étranger restée en souffrance et envoyée au dépôt pour destruction ultérieure</i>	4 552	1 169	5 721	3 818	+ 1 903 + 49,8%	5 457	4 552	432	264

15. Postisaadetiste kojukandmine.
Remise à domicile.

Postisaadetised kantakse adressaatidele kätte linnades ja alevites. Aruandeaastal laiendati kirjade kojukandmist küla taludesse, millega juba eelmisel (1927/28) aruandeaastal algust tehtud. Küla taludesse kirjade kojukandmise eest maksab postiametkond valla-

valitsusele iga kirja või ajalehe pealt 1,25 senti. Postisaadetiste kättetoimetamine adressaatidele kirjakandjate abil on vähenenud Tallinnas 10,1% võrra, mis on tingitud peaauglikult sellest, et adressaadid on hakanud ohtralt kasutama nimekaste, samuti riigi ja omavalitsuste asutused käsiposti, kust nad oma nimele pärale-

jõudnud postisaadetisi ise võivad ära viia igal ajal asutise lahtioleku ajal. Tartus on kojuviidud postisaadetiste arv kasvanud 1,2% ja mu-

jal, s. o. teistes linnades, alevites ja maal üldiselt 6,7% võrra.

Kojuviidud postisaadetised — Envois remis à domicile.

17.		Lihtsaadetised ja ajalehed Envois ordinaires et journaux	Täht- ja juuremaksusaadetised Envois recommandés et insuffisamment affranchis.	Väärtkirjad Lettres avec valeur déclarée	Rehakaardid Mandats	Virksaadetised — Envois exprès			Kokku — Total
						Lihtsaadetised Envois ordinaires	Tähtsaadetised Envois recommandés	Pakid Colis postaux	
Tallinn	1928/29 . . .	6 223 286	209 006	1 883	42 676	3 237	1 695	35	6 481 818
	1927/28 . . .	6 947 917	212 989	1 625	41 602	2 553	1 290	17	7 207 993
	1928/29 ± . . .	- 724 631	- 3 983	+ 258	+ 1 074	+ 684	+ 405	+ 18	- 726 175
Tartu	1928/29 . . .	2 292 364	96 994	18	1 970	288	170	30	2 391 834
	1927/28 . . .	2 259 800	100 965	14	1 835	290	160	26	2 363 097
	1928/29 ± . . .	+ 32 564	- 3 974	+ 4	+ 105	- 2	+ 10	+ 30	+ 28 737
Mujal Ailleurs	1928/29 . . .	8 084 191	225 492	744	20 771	609	365	59	8 332 231
	1927/28 . . .	7 569 161	215 265	607	19 103	211	161	26	7 804 534
	± . . .	+ 515 030	+ 10 227	+ 137	+ 1 668	+ 398	+ 204	+ 33	+ 527 697
Kokku—Total	1928/29 . . .	16 599 841	531 492	2 645	65 417	4 134	2 230	124	17 205 883
	1927/28 . . .	16 776 878	529 222	2 246	62 570	3 054	1 611	43	17 375 624
	± . . .	- 177 037	+ 2 270	+ 399	+ 2 847	+ 1 080	+ 619	+ 81	- 169 741
		1,05%	0,4%	17,7%	4,5%	35,3%	38,4%	188,3%	0,9%

16. Nimekastid (nimepiletid). *Casiers.* Postiasutistes adressaatidele tarvitamiseks antud isiklike nimekastide arv on tõusnud 11,1%. Nende nimekastide kaudu on adressaadid oma nimele päralejõudnud postisaadetisi väljastanud 11,5% rohkem kui eelmisel aastal.

Nimekastid—Casiers postaux.

18.	Nimekastide üldarv 1/IV 1929 — Nombre total des casiers au 1/IV 1929	Väljaantud nimekastide arv 1/IV 1929 — Nombre des casiers abonnés	1928/29 aruandeaasta jooksul on nimekastide kaudu postisaadetisi väljastatud (arv) — Pendant l'année budgétaire 1928/29 il a été délivré au moyen des casiers le nombre suivant des envois postaux
Tallinnas—à Tallinn	412	379	4 664 991
Tartus—à Tartu . . .	261	207	824 980
Mujal—Autres localités	3 093	2 299	6 458 354
Kokku—Total . . .	3 766	2 885	11 948 325
1928/29 aruandeaastal	3 145	2 597	10 712 564
Rohkem või vähem— Augmentation ou diminution	+ 621 + 19,7%	+ 288 + 11,1%	+ 1 235 761 + 11,5%

17. Ametasutuste käsipost. *Poste manuelle (pour les envois officiels locaux).* Väljastatud ametasutuste kohalikkude lihtkirjapostisaadetiste arv aboneeritud nimekastide abil on suurenenud 47,3% võrra, ehk küll käsiposti tarvitajate arv 15,7% võrra vähenemist näitab.

18. Postivedu. *Transport de la poste.* A. Maanteedel. — *Par les grandes routes.* Kirjatalude ja agentuuride võrgu laiendamise ja nende vahelise postiveo

Ametasutuste käsipost *Poste manuelle (pour les envois officiels locaux).*

19.	Käsiposti tarvitajate arv Nombre des abonnés	Väljastatud postisaadetiste arv Nombre des envois délivrés
1928/29 a.		
Tallinnas—à Tallinn	82	4 099 565
Mujal—Autres localités	63	329 950
Kokku—Total . . .	145	4 429 515
1927/28 aastal . . .	172	3 006 673
Rohkem või vähem— Augmentation ou diminution	- 27 - 15,7%	+ 1 422 842 + 47,3%

korraldamisega, täiendati 1928/29 a. ka postiveo võrku. Nimelt loodi ametkonna kulul postitraktid maal postiagentuuride ja kirjatalude vahel, kus posti senini valla elanikkude kulul korraldada ja juhuslikult veeti, ehk üldse ei veetud.

Senini avatud kirjataludesse on kõikjal ka postivedu korraldatud. Uusi trakte on loodud 1928/29 a. — 3215 km. 1928/29 a. avati Kuresaare-Risti traktil postiametkonna kaasabil korralik posti- ja reisijateveo autoühendus, missuguse avamisega tuntavalt kiirenes Saaremaa ja mannermaa vaheline posti ühendus.

B. Raudteedel. — *Par chemin de fer* Raudteedel postivedu sünnib postivagunites. Väiksematel liinidel, mille peal mõni üksik asutis on, sünnib postivahetus asutiste vahel pagasis. Tallinna-Haapsalu liinil postivagunis veetakse ka raudtee reisijate pagas. Pagasi operatsioonid toimuvad postiveo teenijad. Raudteedel veeti post raudteevalitsuse poolt postivalitsusega sõlmitud lepingu põhjal, kusjuures postivalitsus maksis raudteevalitsusele posti raskusele vaatamata aasta eest tasu Kr 207 527.—.

Postitraktid—Routes postale.

20.		1928/29 a.	1927/28 a.	Võrreldes 1927/28 a. Comparative- ment à l'année 1927/28
a) Traktid, kus posti veeti p. t. t. ametkonna korraldusel ja kulul <i>a) Routes où la poste était transportée par les soins et aux frais de l'Administration postale.</i>				
Traktide kogupikkus (km)—Longueur totale des routes (km.)		11 602	8 387	+ 3 215
Läbisõidetud km arv—Nombre des km parcourus:				
1) Palgatud eraisikute poolt veetud—Par des particuliers contractés		2 965 045 ¹⁾	2 796 508	+ 168 537
2) Postijaamade poolt veetud taksides ettenähtud tasu eest—Par des stations postales		1 463 457	1 328 535	+ 134 922
Kokku läbisõidetud (km)—Total en km		4 428 502	4 125 043	+ 303 459
Kulu summa (kr)—Montant des frais en kr		273 689	242 060	+ 31 629
b) Traktid, kus posti veeti maavalitsuste ning ühingute korraldusel ja kulul <i>b) Routes où la poste était transportée par les soins et aux frais des administrations des communes ou des districts, ou par des associations privées.</i>				
Traktide kogupikkus (km)—Longueur totale des routes		730	693	+ 37
Läbisõidetud km arv—Nombre des km parcourus:				
1) Postijaamade poolt tasuta veetud—Gratuitement par les stations postales		306 656	454 517	— 147 861
2) Vallavalitsuste ja ühingute poolt tasuta veetud—Gratuitement par les administrations des communes rurales et des associations privées		128 934	144 737	-- 15 803
Kokku läbisõidetud km.—Total en km		435 590	599 254	— 163 664
c) Posti veetud reisijate veo omnibussidel nende ühenduse pidamise hooajal <i>Poste, transportée par les omnibus pendant la période de leur circulation</i>				
Läbisõidetud km arv—Nombre des km parcourus		404 280	—	—
d) Linnades postivedu, postkastide tühjendamine ja postisaadetiste laialivedu <i>Transport de la poste, levée des boîtes aux lettres et distribution des envois dans les villes.</i>				
Läbisõidetud km arv—Nombre des km parcourus		173 010	—	—

Postitraktid raudteedel—Routes postales par chemin de fer.

21.	Traktide pikkus (km)—Longueur des routes postales (km)	Läbisõidetud km arv—Nombre des km parcourus
1928/29	1 370,5	995 232
1927/28	1 299,5	948 635
1928/29 a. võrreldes 1927/28 a.—Com- parativement à l'année 1927/28	+ 71	+ 46 597

Postitraktid veeteedel—Routes postales navales

22.	Traktide pik- kus (km) Longueur des routes postales (km)	Läbisõidetud km arv Nombre des km parcourus
1928/29	457,3	154 360
1927/28	325	126 300
1928/29 võrreldes 1927/28 a.—Compara- tivement à l'année 1927/28	+ 132,3	+ 28 060

C. Veeteedel. — Par les voies navales.
Postivedu veeteedel (saarte ja mandri vahel ja Emajõel) sünnib Veeteede valitsuse, laevaseltside ja eraisikute poolt sellekohaste kokkulepete alusel.

20. Posti tasuvus.

Résultats financiers; la rentabilité de la poste.

24.	1000 kr
1928/29 aruandeaastal post andis sissetulekut—Recettes de la poste pour l'année budgétaire de 1928/29	2 656,6 ²⁾
Väljaminekud posti alal aruandeaastal kujunevad järgmiselt — Les dépenses de la poste pour l'année budgétaire s'expriment comme suit:	
a) Postiteenijate palk, laste abiraha, arstiabi ja varustus—Appointments des employés de poste, subsides pour les enfants, secours médical et équipement	872,6
b) Postiaagentuuride juhatajate tasu—Rémunération des gérants des agences postales	94,9
c) Postivedu—Transport postal	554,3
d) Vallasvara soetamine ja korrashoid—Acquisition et réparation de biens meubles	42,5
e) Väärtmärkide (postimaksu vahendite) valmistamine—Impres. de formules d'affranchissement (timbres-poste, etc.)	24,5
f) Rahvusvahelised maksud—Paiements internationaux	31,4
g) Üldkulude (kantselei, majapidamine, hoonete remont ja ehitamine, ametisõidud, juriidiline abi ja kohtukulud, hariduslised kulud, kodifikatsioon ja kirjastamine, autasud ja segakulud) posti osa—Dépenses générales de la poste (bureaux, économie, réparation et construction des bâtiments, voyages de service, secours juridique et frais de procédure, frais d'éducation, codification et édition, gratifications et dépenses variées	160,2
Kokku—Total	1 780,4
Pubas ülejääk—Revenu net	876,2

¹⁾ Siin hulgas on veetud 106 580 km Kuressaare-Risti vahel ühendust pidavate posti- ja reisijateveo omnibussidega.

²⁾ Tulud on Riigikassa eelarve täitmise aruandest veidi suuremad, kuna seal arvestamata kassadesse jäänud summad.

vete omanikkudele tarvitamiseks alandatud tak-siga (5 senti) frankeeritud ümbrikud. Peale selle on välja antud hallivärvilised 10-margalised sepa kujutusega postmargid ja endistest välis-maa lihtpostkaartidest sisemaa lihtpostkaarti-deks üle trükitud postkaardid.

Postimaksu vahendid 1928/29 a.
Timbres-poste et autres formules d'affranchissement pendant 1928/29.

23.	Arv Nombre	Koguväärtus kr Valeur totale (kr)
Juuretrükitud— <i>Imprimés sup- plémentairement</i>	39 234 443	3 483 675
Müüdid— <i>Vendus</i>	24 357 950	2 075 991

III. TELEGRAAF. — TÉLÉGRAPHES.

1. Telegraafi arenda-mine ja asutiste võrk.

*Développement du télé-
graphe et le réseau des
institutions.*

Aasta kestvausel on aren-datud telegraafi asutiste võrku posti- ja posti-tele-foni agentuurides tele-graafilise tegevuse avamise näol. On avatud telegrammide vahetus 250 agentuuris. Kokku

toimetasid 1 aprilliks 1929 a. telegrammide vastuvõtmist ja üleandmist 296 agentuuri. Kon-torite arv on kasvanud 4 võrra. Arvatud kon-toriteks neli endist posti-telegraafi-telefoni agen-tuuri. Üldiselt suurenes asutiste võrk aasta jook-sul 146,4% võrra.

Agentuurides ja 23 postkontoris sünnib telegrammide vahetus telefoni teel.

Telegraafiasutiste arv — *Nombre des institutions télégraphiques.*

25.

Asutiste liik <i>Genre des institutions</i>	1.IV. 1929	1.IV. 1928	või % +
Peatelegraafi kontor— <i>Bureau télégraphique</i>	1	1	—
Posti-telegraafi-telefoni kontorid— <i>Bureaux de poste, de télégraphe et de téléphone</i>	120	116	+ 3,5
Raadiojaamu— <i>Stations T. S. F.</i>	3	3	—
Posti-telegraafi-telefoni agentuure— <i>Agen- ces de poste, de télégraphe et de téléphone</i>	296	50	+ 492
Kokku—Total	420	170	+ 146,4

2. Telegraafi kasutamine.

Trafic télégraphique.

Telegraafi kasutamine, võrrel-des eelmise aastaga, on üldi-selt suurenenud. Telegram-mide arvu suurenemise protsent oli 5,4, — sõ-nade arvu järgi aga 9. Suurenenud on välis-telegrammide arv (10,9%), kuna sisetegram-mide arv aga selle vastu on vähenenud, ja ni-melt 1,9% võrra. Üksikasjalise pildi telegraafi kasutamise üle annavad järgnevad tabelid.

Telegrammide arv—*Nombre des télégrammes.*

26.	1928/29	1927/28	% + või —
Sisemaalisi läinud— <i>Du service interne, expédiés</i>	144 895	147 760	— 1,9
Välismaalisi tulnud— <i>Du service international, reçus</i>	112 939	103 089	+ 9,6
Välismaalisi läinud— <i>Du service international, expédiés</i>	106 376	94 597	+ 12,45
Kokku—Total	364 210	345 446	+ 5,4
Telegrammide arv linnades—<i>Nombre des télégrammes dans les villes:</i>			
Sisemaalisi läinud— <i>Du service interne, expédiés</i>	109 123	116 756	— 6,5
Välismaalisi tulnud— <i>Du service international, reçus</i>	110 291	100 385	+ 9,9
Välismaalisi läinud— <i>Du service international, expédiés</i>	103 813	91 750	+ 13,15
Kokku linnades—Total pour les villes	323 232	308 891	+ 4,6
Sellest— <i>Dont:</i> { Tallinnas— <i>à Tallinn</i>	228 340	214 429	+ 6,5
{ Tartus— <i>à Tartu</i>	35 575	34 566	+ 2,9
Maal kokku—Total pour les arrondissements	40 978	36 555	+ 12,1
Sõnade arv — <i>Nombre des mots.</i>			
Sisemaalisi läinud— <i>Du service interne, expédiés</i>	2 882 030	2 601 943	+ 11,03
Välismaalisi tulnud— <i>Du service international, reçus</i>	1 605 743	1 444 859	+ 11,06
Välismaalisi läinud— <i>Du service international, expédiés</i>	1 287 728	1 257 812	+ 2,4
Kokku—Total	5 782 501	5 304 614	+ 9,0
Sõnade arv linnades—<i>Nombre des mots dans les villes:</i>			
Sisemaalisi läinud— <i>Du service interne, expédiés</i>	2 241 595	2 219 748	+ 9,8
Välismaalisi tulnud— <i>Du service international, reçus</i>	1 574 337	1 411 632	+ 11,5
Välismaalisi läinud— <i>Du service international, expédiés</i>	1 256 139	1 221 254	+ 2,9
Kokku linnades—Total pour les villes	5 072 071	4 852 634	+ 4,5
Sellest— <i>Dont:</i> { Tallinnas— <i>à Tallinn</i>	3 447 391	3 245 679	+ 3,04
{ Tartus— <i>à Tartu</i>	931 026	817 736	+ 13,8
Maal kokku—Total pour les arrondissements	710 430	451 980	+ 57,1

Vahetatud telegrammide seas oli eriligiisli telegramme—Dans le nombre total des télégrammes échangés il y avait des télégrammes spéciaux.

a) Sisemaalises läbikäimises—Du service interne.

27.	1928/29	1927/28	+ ehk -% (ou)	Linna- des Dans les villes	Sellest arvust De ce nombre		Maades Dans les districts
					Tallinnas à Tallinn	Tartus à Tartu	
Ametlikke läinud—Du service, expédiés	11 767	16 240	— 27,5	8 492	6 183	748	3 275
Muud (meteoroloog.)—Autres (météorolog.)	22 670	14 882	+ 52,3	13 845	—	9 926	8 825
Kokku maksuta—Total (non taxés)	34 437	31 122	+ 10,5	22 337	6 183	10 674	12 100
Kiirtelegramme—Télégrammes urgents	347	434	— 20	305	213	3	42
Makstud vastusega—Avec réponse payée	1 770	1 990	— 11,05	1 432	647	174	335
Erikäskjalaga—Télégrammes exprès	2 463	2 879	— 14,4	1 940	1 104	319	523
Mitme aadressiga—Télégrammes multiples	1 002	244	+ 310,6	999	107	7	3
Ajakirjanduse—De presse	—	—	—	—	—	—	—
Aeglased—Différés	2	—	—	2	2	—	—
Kokku sisemaal—Total du service interne	40 021	36 069	+ 9,1	27 015	8 256	11 177	13 006

b) Välismaalises läbikäimises—Du service international.

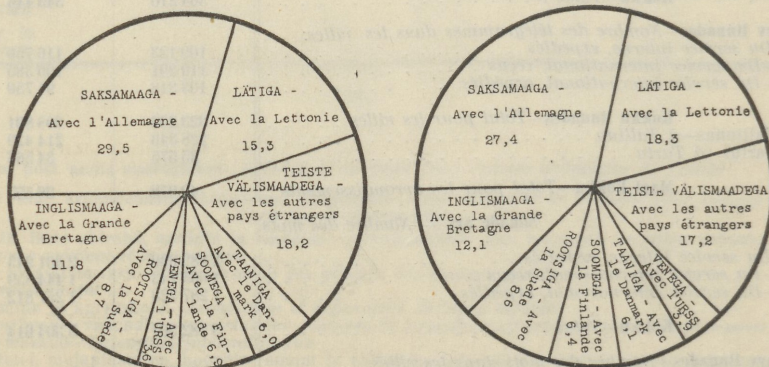
28.	1928/29 a. arv			1927/28 a. arv			%	Linna- des Dans les villes	Sellest arvust De ce nombre		Maades Dans les districts
	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Kokku Total	Tulnud Reçus	Läinud Expédiés	Kokku Total			Tallinnas à Tallinn	Tartus à Tartu	
Ametlisi—De service	3 016	2 700	5 716	2 622	2 447	5 069	+ 12,8	5 638	5 159	178	78
Muid—Autres	—	1 226	1 226	—	—	—	—	1 225	1 225	—	1
Kokku maksuta—Total (non taxés)	3 016	3 926	6 942	2 622	2 447	5 069	+ 36,9	6 863	6 384	178	79
Kiirtelegramme—Télégram. urgents	2 737	2 042	4 779	1 526	1 381	2 907	+ 64,3	4 761	4 555	32	18
Makstud vastusega—Avec réponse payée	1 304	1 338	2 642	1 282	1 178	2 460	+ 7,4	2 558	2 066	170	84
Erikäskjalaga—Télégram. exprès	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mitme aadressiga—Télégrammes multiples	914	369	1 283	550	523	1 073	+ 19,6	1 280	1 222	23	3
Ajakirjanduse—De presse	1 302	764	2 066	1 272	485	1 757	+ 17,6	2 066	2 066	—	—
Aeglased—Télégram. différés	569	404	973	484	276	760	+ 28	952	796	33	21
Kokku—Total	9 842	8 843	18 685	7 736	6 290	14 026	+ 33,2	18 480	17 089	436	205

3. Lábikáimine välismaadega.
Trafic international.

Välismaalises läbikäimises on telegrammide arv, võrreldes 1927/28 aastaga, üldiselt suurenenud 10,9% võrra, kuid üksikute maadega,

näiteks Lätiga, Soomega, Venemaaga, Inglismaaga jne. läbikäimises on nende arv vähenenud. Pildi telegraafilise läbikäimise üle välismaadega annavad järgnevad diagramm ja tabel:

Diagr. 3. Telegrammide vahetus välismaadega—Échange des télégrammes avec l'étranger:

4. Transiit-telegrammid.
Télégrammes de transit.

Transiit-telegrammide arv on, nagu järgnev tabel näitab, suurenenud. See nähtus tuleb kirjutada Haapsalu - Nõmme raadiojaama tegevuse arvele. Jaama vastuvõtte

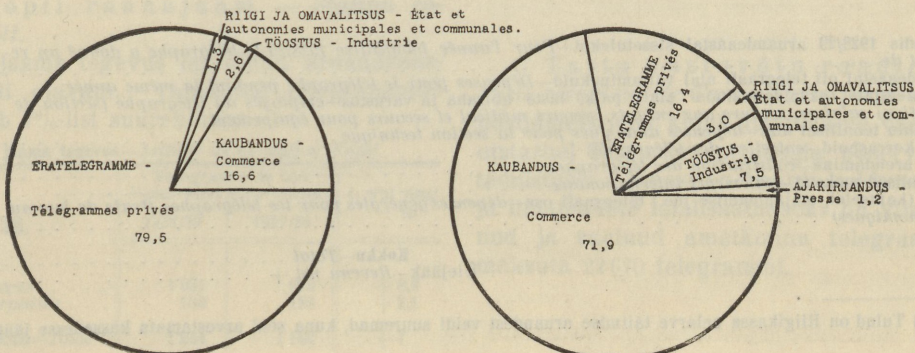
võime eelmisel aastal tõstmise tõttu on suudetud võtta teiste riikide, nagu seda Läti ja Soome on, telegramme vastu rohkem, kui eelmisel 1927/28 aastal.

Välismaadega vahetatud telegrammid — Télégrammes échangés avec l'étranger.

29.	Läinud—Expédiés		Tulnud—Reçus		Kokku—Total	
	Telegr. arv Nombre des télégrammes	Sõnade arv N. des mots	Telegr. arv Nombre des télégrammes	Sõnade arv N. des mots	Telegr. arv Nombre des télégrammes	Sõnade arv N. des mots
Abessiinia—Ethiopie	2	17	2	48	4	65
Alseer—Algérie	9	77	23	135	32	212
Austraalia—Australie	82	576	251	2 260	333	2 836
Austria—Autriche	855	10 712	628	7 602	1 483	18 314
Belgia—Belgique	1 090	12 391	923	10 046	2 013	22 437
Bulgaaria—Bulgarie	11	171	16	189	27	360
Danzig—Dantzig	2 764	36 237	3 201	38 988	5 965	75 225
Egiptus—Egypte	2	12	9	60	11	72
Gibraltar—Gibraltar	1	10	—	—	1	10
Greeka—Grèce	16	155	16	204	32	359
Helveetsia—Suisse	703	9 146	600	9 980	1 303	19 126
Hiina—Chine	67	656	102	1 021	169	1 677
Hispaania—Espagne	24	245	179	2 488	203	2 733
Hollandi—Pays-Bas	2 818	27 673	3 151	32 755	5 969	60 428
Iiri—Irlande	7	68	4	49	11	117
India Briti—Indes brit.	24	172	16	147	40	319
„ Lääne—Indes néerl.	5	33	7	42	12	75
Itaalia—Italie	564	7 328	519	8 234	1 083	15 562
Leedu—Lituanie	1 362	15 594	1 499	19 643	2 861	35 237
Luksemburg—Luxembourg	124	1 009	198	1 516	322	2 525
Lõunaslaavia—Yougoslavie	67	780	46	606	113	1 386
Läti—Lettonie	15 930	229 450	17 643	277 206	33 573	506 656
Madeira—Madère	—	—	4	49	4	49
Malta—Malte	—	—	2	17	2	17
Marokko—Maroc	1	11	—	—	1	11
Norra—Norvège	918	9 308	790	8 480	1 708	17 788
Palestiina—Palestine	14	96	20	106	34	202
Persia—Perse	10	87	9	91	19	178
Poola—Pologne	2 017	32 793	2 068	34 553	4 085	67 346
Portugal—Portugal	47	395	50	616	97	1 011
Prantsuse—France	3 163	49 834	2 626	38 342	5 789	82 176
Rootsi—Suède	9 740	115 742	9 498	127 093	19 238	242 835
Rumeenia—Roumanie	89	1 141	93	1 080	182	2 221
Saari piirkond—Territ. de la Sarre	1	8	—	—	1	8
Saksamaa—Allemagne	31 001	352 704	33 994	541 226	64 995	893 930
Singapore—Singapour	2	16	1	8	3	24
Siiria—Syrie	—	—	1	25	1	25
Soome—Finlande	6 894	77 276	8 332	106 867	15 226	184 143
Suur Britannia—Gr. Bretagne	13 376	137 811	12 520	136 714	25 896	274 525
Taani—Danemark	6 113	73 627	7 058	88 469	13 171	162 096
Cehhoslovakkia—Tchécoslovaquie	1 043	13 160	1 193	13 253	2 236	26 413
Tuunis—Tunise	—	261	8	47	8	47
Türgi—Turquie	23	371	25	380	48	641
Ungari—Hongrie	173	3 701	144	2 945	317	6 646
N. S. V. L.—U. R. S. S.	3 862	58 660	4 212	80 656	8 074	139 316
Afrika Lõuna—Afrique du Sud	21	131	25	156	46	287
„ Lääne—d'Ouest	—	—	3	31	3	31
Ameerika Põhja—Amérique du Nord	1 291	14 111	1 128	10 660	2 419	24 771
„ Lõuna—Amérique du Sud	50	343	102	660	152	1 003
Kokku—Total	106 376	1 287 728	112 939	1 605 743	219 315	2 893 471

Transiit-telegrammid—Télégrammes de transit.

30.	Arv Nombre	Sõnad Mots
Aruandeaastal—Pendant l'année en cause.	28 144	361 266
1927/28 aastal—en 1927/28	19 944	254 326
Rohkem (+) või vähem (—)—Augmentation (+) ou diminution(—)	+ 8 200	+ 106 940
	+ 41,1%	+ 41,9%

5. Telegraafi tarvita-
jate liigid.
Catégories des expéditeurs
des télégrammes.Diagr. 4. Tallinna telegraafis 3 päeva jooksul kogutud andmete järgi oli telegramme nende üldarvust %-des:
Sisemaaalised—Internes. Välismaalised—Étrangers.

6. Telegrammide vahetus korrespondentidega telefoni teel.

Échange des télégrammes avec les correspondants par le téléphone.

Eelmisel aastal maksmapandud telegrammide telefoni teel korrespondentidelt vastuvõtmise- ja aadressaatidele edasiandmise kord on leidnud elavat kasutamist. Telefoni teel vahetatud telegrammide arv on, võrreldes 1927/28 aastal vahetatud telegrammidega, suurenenud 69,1% võrra. Suurenenud on nende arv linnades, kuna maal on neid vahetatud 9,4% võrra vähem.

Korrespondentidega telefoni teel vahetatud telegrammid.

Télégrammes échangés avec les correspondants par le téléphone.

31.	Talinnas à Tallinn	Teistes linnades Dans les autres villes	Maal à la campagne	Kokku Total
	Sisemaalisi—Internes . . .	8 625	1 729	5 032
Välismaalisi—Étrangers . . .	9 173	786	336	10 295
Kokku—Total . . .	17 798	2 515	5 368	25 681
1927/28 aastal—En 1927/28 .	8 635	619	5 925	15 179
Rohkem (+) või vähem (—) Augmentation (+) ou diminution (—)	+ 9 163 + 106,1%	+ 1 896 + 306,3%	— 557 — 9,4%	+ 10 502 + 69,1%

7. Telegraafi tehnika ala.

Technique télégraphique.

Telegraafi tehnika ala on täiendatud ühe Hughes aparaadi soetamisega. Muid uuendusi ametkond sel alal ette ei ole võtnud. Uuemate abinõude järgi ei ole näha vajadust ka tulevikus. On kavatsus isegi võtta väiksemaid asutisist Morse aparaadid maha, minnes telegrammide vahetamise alal telefoni kasutamise peale üle.

8. Telegraafi tasuvus.

Rentabilité du télégraphe.

Eelmisel aastal maksmapandud telegrammide telefoni teel korrespondentidelt vastuvõtmise- ja aadress-

a) Telegraafi asutiste aparaatide koossels.

Types des appareils des bureaux télégraphiques.

32.	Aparaatide arv Nombres des app.		+ või (ou) — %
	1.IV. 29	1.IV. 28	
Aparaatide nimetused Dénominations des appareils			
Morse	156	157	— 0,6
Hughes	10	9	+ 11,1
Klopper	5	5	—
Raadio üleandm.—Radio, appa- reils transmetteurs	2	2	—
Raadio vastuvõtm.—Radio, appareils récepteurs	5	4	+ 25
Kokku—Total	178	177	+ 0,5

b) Muud abinõud—Autres moyens techniques.

33.	Arv—Nombre		+ või (ou) — %
	1.IV. 29	1.IV. 28	
Abinõude nimetused Dénominations des moyens			
Elemendid, Meidinger—Éléments Meidinger	889	815	+ 9
Elemendid teised—Autres élé- ments	36	29	+ 24
Akkumulaatorid—Accumulat. Simultaan transformatorid— Transformat. simultanés	254	211	+ 20,4
	264	224	+ 17,9
Kokku—Total	1 443	1 279	+ 12,8

c) Juhtmed — Fils. Telegraafi- ja telefoni ühendusjuhtmete vahel täpset arvulist vahet tehtud ei ole; need asuvad ühiseil postel ja ühiseis kaableis. Puht telegraafi juhtmeid on endiselt 1 278 km, kuna simultaanitud telegraafi-telefoni juhtmeid 8 880 km, millest pooled, s. o. 4 440 km, tuleb arvata telegraafi- ja pooled telefoni juhtmeiks (v. tab. nr. 47 lhk. 24).

Simultaanitud juhtmete, võrreldes eelmise aastaga, mil oli neid 9 101 km, vähenemine ole- neb telegraafi ühenduste ümberkorraldamisest; on vabastatud simultaantransformaatoreist pikemad ja varustatud nendega lühemad juht- med.

Telegraafi tulud ja kulud — Recettes et dépenses du télégraphe.

34.	1000 kr
Telegraaf andis 1928/29 aruandeaastal sissetulekut—Pour l'année budgétaire 1928/29 le télégraphe a donné un re- venu brut de	464,9 ¹⁾
Aruandeaastal oli telegraafi alal väljaminekuid—Dépenses pour le télégraphe pendant la même année:	
a) telegraafiteenijate (eksploatsiooni alal) palk, laste abiraha ja varustus—employés du télégraphe (section de l'exploitation) salaires, secours aux enfants, secours médical et secours pour équipement	179,2
b) seesama kulu tehnilisel alal—dépenses analogues pour la section technique	26
c) telegraafi korrashoid—entretien des télégraphes	56
d) telegraafi arendamine—construction des télégraphes	1,8
e) rahvusvahelised maksud—paiements internationaux	70,4
f) üldkulude (kantselei, majapidamise jne.) telegraafi osa—dépenses générales pour les télégraphes (frais de bureau, frais économiques)	36,8
Kokku—Total	370,2
Ülejääk—Revenu net +	94,7

¹⁾ Tulud on Riigikassa eelarve täitmise aruandest veidi suuremad, kuna seal arvestamata kassadesse jäänud summad.

V. RAADIOTELEGRAAF JA RINGHÄÄLING.

T.S.F. ET RADIODIFFUSION.

1. Raadiotelegraafi asutised.
Établissements radio-télégraphiques.

Raadiotelegraafiliseks läbikäimiseks töötavad endiselt:

a) Läbikäimiseks Saksa, Inglise, Rootsi ja Taani maadega Haapsalu 10 k/w. saatejaam ühes vastuvõtijaamaga Nõmmel. Telegrammid nende jaamade kaudu saadetakse ja saadakse Tallinna peatelegraafi kontoris.

b) Läbikäimiseks kodu- ja välismaade laevadega antenni võimega 1 k/w. ranna raadiojaam Koplis. Sama jaam on ühtlasi ka rahvusvaheliseks õhusõidujaamaks. Peale selle on ametkonnal Tallinnas Ülemiste järve ääres õhusõidujaam raadioside pidamiseks samase jaamaga Helsingis ja Tallinna-Helsinki liinil kurseerivate lennukitega.

c) Ilmateadete vastuvõtmiseks vastuvõtijaam Tartus. Peale postiametkonna raadiojaamade on olemas veel saate- ja vastuvõtu raadiojaamad Sõjaministeeriumil, 3 rannajaama Veeteede valitsusel (tulelaevad) ja 17 kaubalaeval (viimaste hulka on arvatud ka päästelaevad ja jäämurdjad).

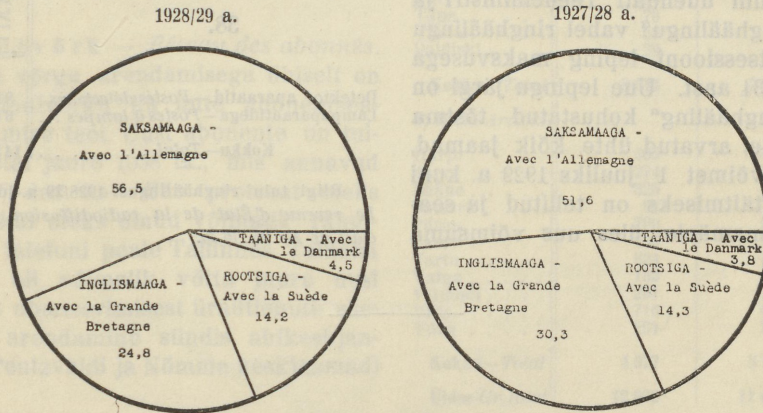
2. Raadiojaamade tegevus.
Activité des postes radio-télégraphiques.

A. Haapsalu-Nõmme jaam. — Station Haapsalu-Nõmme. Telegrammide raadio teel vahetus on olnud, võrreldes eelmiseaasta vahetusega, suurem: telegrammide arvu järgi 27,4% ja sõnade arvu järgi 27%. Suurenemine oleneb osalt jaama vastuvõtte võime eelmisel aastal teise vastuvõtte seadega tõstmisest. Osaliseks mõjuks on ka üldine välistelegrammide arvu suurenemine.

Haapsalu-Nõmme jaama kaudu vahetatud telegrammid.
Trafic télégraphique échangé par la station Haapsalu-Nõmme.

35.	Arv—Nombre		+ või (ou) — %
	1928/29	1927/28	
Tulnud—Reçus	59 838	44 439	+ 34,7
Läinud—Expédiés	51 448	43 294	+ 18,8
Kokku—Total	111 286	87 333	+ 27,4
Sõnade arv—Nombre de mots	1 276 676	1 005 438	+ 27,0

Diagr. 5. Telegrammide arvu vahetatud %-des—Du nombre des télégrammes échangés en %.

B. Koplirannajaam. — Station côtière Kopli.

Rannajaama tegevus on olnud aruandeaastal samuti elavam. Vahetatud telegrammide arv näitab 7%-list suurenemist.

Kopli jaama tegevus—Activité de la station Kopli.

36.	Telegrammide arv Nombre des télégrammes		+ või (ou) — %
	1928/29	1927/28	
Tulnud—Reçus	1 051	973	+ 8,9
Läinud—Expédiés	193	189	+ 2,1
Kokku—Total	1 244	1 162	+ 7

C. Tartu vastuvõtu raadiojaam — Poste récepteur de Tartu. Tartu jaam oli endiselt postiametkonna kulul ilmateadete vastuvõtmise otstarbel Tartu meteoroloogia observatooriumi teenistuses. Ilmastiku kaardi kokkuseadmiseks ja ilmateadete laialisaatmiseks on viimane saanud ja saatnud ametkonna telegraafi kaudu maksuta 22 670 telegrammi.

3. Raadiotelegraafi tasuvus.

État financier de la T.S.F.

1928/29 a. Haapsalu-Nõmme raadiojaama tegevusest saadud tulu—Revenu reçu de l'activité de la station de T.S.F. Haapsalu-Nõmme.

37.		Kr.
Üldine telegraafi sissetulek— <i>Revenu général du télégraphe</i>		464 897 1)
Sellest sisemaaliste telegrammide ja muude telegraafi tulude arvel— <i>Dont pour les télégrammes internes</i>		131 816
Jääb— <i>Reste</i> —Sissetulek välismaaliste telegrammide eest— <i>Revenu des télégrammes internationaux</i>		333 081
a) Eesti terminaalmaksud— <i>Taxes terminales estoniennes</i>		202 543
b) Eesti transiitmaksud— <i>Taxes de transit estoniennes</i>		130 538
c) Terminaalmaksude summast langeb raadio arvele— <i>Du montant des taxes terminales revient à la T.S.F.</i>		89 367
d) Transiitmaksude summast langeb raadio arvele— <i>Du montant des taxes de transit revient à la T.S.F.</i>		99 018
Tulud kokku (c+d)—<i>Revenu total (c+d)</i>		188 385
Kulud — <i>Dépenses.</i>		
Tehnilised kulud raadio alal— <i>Dépenses techniques de la T.S.F.</i>		16 758
Personaal ja muud kulud— <i>Personnel et autres dépenses</i>		40 466
Jaama ja siseseadete soetamise kuludest (24 000 000 sendist) 10% aastas amortisatsiooni ja kapitali % peale — <i>Pour l'amortissement 10% par an de la somme d'acquisition des bâtiments avec les frais d'installation</i>		24 000
Kulud kokku—<i>Total des dépenses</i>		81 224
Puhaskasu—<i>Revenu net.</i>		107 161

4. Raadio-Ringhääling.

Diffusion radiotéléphonique.

Ringhäälingut toimetab O/Ü.

„Raadio-Ringhääling“ kontsessiooni alusel. O/Ü. „Raadio-Ringhäälingu“ poolt soetatud saatejaama siseseadete on pandud üles postiametkonna ranna raadiojaama. Selle seade teenimine sündis Ringhäälingu kulul ametkonna ametnikkude poolt, kuna stuudiot korraldas kontsessionäär oma äranägemisel palgatud tööjõuga.

1928 a. 31 juulil uuendati Teedeministri ja O/Ü. „Raadio-Ringhäälingu“ vahel ringhäälingu toimetamise kontsessiooni leping maksuvusega kuni 1 juulini 1934 aast. Uue lepingu järgi on O/Ü. „Raadio-Ringhääling“ kohustatud töstma oma saatejaamade, arvatud ühte kõik jaamad, mis O/Ü. avab, võimet 1 juuliks 1929 a. kuni 22 k/w. Nõude täitmiseks on tellitud ja seatakse Tallinn-Lasnamäele üles uus võimsama

saatejaama seade. Tallinna jaama programmi transleerimiseks avatud Tartus 300 m. lambivõimega releejaam.

Ringhäälingu kuulajate pere on aruande aastal suurenenud üldiselt 4,3% võrra. Suurenenud on peamiselt lampaparaatidega kuulajate pere (+62,2%), kuna detektorite arv aga selle vastu on vähenenud (-16,7%) võrra.

Raadio-Ringhäälingu abonendid — *Abonnés de la radiodiffusion*

	38.		+ või (ou) —%
	1.IV.29.	1.IV.28.	
Detektor aparaatid.— <i>Postes détecteurs</i>	8 500	10 200	- 16,7
Lampaparaatidega— <i>Postes à lampes</i>	6 000	3 700	+ 62,2
Kokku—<i>Total</i>	14 500	13 900	+ 4,3

Riigi tulu ringhäälingust 1928/29 a. jooksul Kr 25 116,40—
Le revenu d'État de la radiodiffusion pour l'année 1928/29
était de Kr 25 116,40.

V. TELEFON — TÉLÉPHONE.

1. Telefoni arendamine.

Développement du téléphone.

Aruandeaastal jätkati telefoni arendamist ja korraldamist põhimõttel, et telefon oleks riigis kättesaadav igale kodanikule võimalikult ühesugusil tingimustel. Selle eesmärgiga on:

1) Tihendatud telefoniasutiste võrku uute asutiste avamise ja olemasolevate asutiste enam tarvidusele vastavasse kohisse ümberpaigutamise teel.

2) Suurendatud uute ühendusjuhtmete ehitamise teel kõnede läbilaske võimet.

3) Kõnede kostmise parandamiseks muudetud ühejuhtmelisi ühendusi kahejuhtmeliseks, vahetatud välja tehnilisile tingimustele mittevastavaid ühendusjuhtmeid, kõrvaldatud juhtmeist suuretakistusega jatke ja korraldatud tehnilise määrustiku nõuetele vastavaiks asutiste sisenudusi ja siseseadeid.

A. Asutised—*Établissements.*

Uutest asutistest avatud—*Établissements nouveaux.*

1. Telefoniagentuure— <i>Agences téléphoniques</i>	14
2. Riigi kollektiiv-keskjaamu— <i>Stations centrales collectives d'État</i>	11
3. Era kollektiiv-keskjaamu— <i>Stations centrales privées</i>	1
4. Telefoni kõnepunkte— <i>Téléphones publics</i>	89

1) Tulud on Riigikassa eelarve täitmise aruandest veidi suuremad, kuna seal arvestamata kassasse jäänud summad.

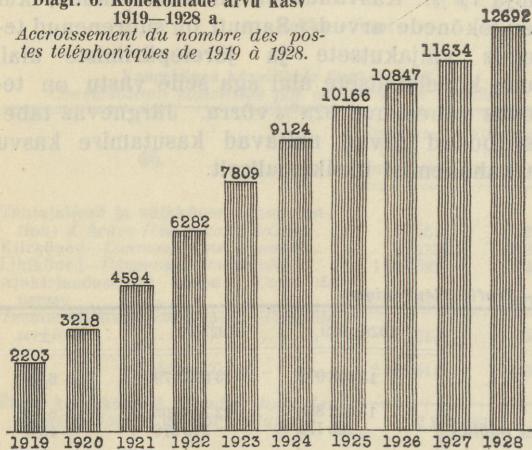
Telefoniasutiste võrdlustabel—Tableau comparatif des établissements téléphoniques.

39.

	Arv—Nombre		+ või (ou) —%
	1. IV. 29.	1. IV. 28.	
Asutiste nimetused— <i>Désignation des établissements.</i>			
Iseisvaid telefoni keskjaamu— <i>Stations centrales téléphoniques</i>	3	3	—
Keskjaamu ptt. kontorites— <i>Stations téléphoniques dans les bureaux de poste, de téléphone et de télégraphe</i>	112	111	+ 0,9
Abikeskjaamu— <i>Stations auxiliaires</i>	3	3	—
Telefonijagenteure— <i>Agences téléphoniques</i>	69	56	+ 23,2
Riigi kollektiivkeskjaamu— <i>Stations centrales collectives d'Etat</i>	66	57	+ 15,6
Era kollektiivkeskjaamu— <i>Stations centrales collectives privées</i>	5	4	+ 25
Telefoni kõnepunkte— <i>Téléphones publics</i>	603	514	+ 17,3
Kokku—Total	861¹⁾	748	+ 15,1
Kõnepunktidest varustatud automaat rahakasseerijatega— <i>Téléphones publics munis d'une caisse automatique</i>	148	115	+ 38,5

Diagr. 6. Kõnekohtade arvu kasv 1919—1928 a.

Accroissement du nombre des postes téléphoniques de 1919 à 1928.

B. Abonentvõrk — *Réseau des abonnés.*
 Telefoniasutiste võrgu arendamisega ühiselt on arendatud telefonivõrku ka uute abonentseadete juurehitamise teel. Uusi abonentseadeid juurehitati 1928/29 aastal juure 1058 tk., mis annavad juurekasvu $\frac{1058}{11634} \approx 9,1\%$ des 9,9. See protsent oleks olnud suurem, kui oleks olnud võimalik rahuldada nõudmisi telefoni peale Tallinnas. Tallinna peakeskjaama oli võimalik võtta juure uusi abonentseadeid ainult aboneerimisest üraütlenute asemele. Tegelik arendamine sündis abikeskjaamade (Kopli, Kreutzvaldi ja Nõmme keskjaamad) kaudu.

Järgnev tabel selgitab telefoni kõnekohtade 1928/29 a. juurekasvu linnades ja maal.

Linnade ja maade kõnekohtade arv. Postes téléphoniques par villes et arrondissements.

40.	Arv—Nombre		% ±
	1.IV. 29	1.IV. 28	
a) Linnad—Villes:			
Tallinn ja Nõmme	4 251	4 126	+ 3,03
Tartu	1 296	1 196	+ 8,4
Pärnu	558	504	+ 10,7
Narva	304	299	+ 1,7
Viljandi	310	271	+ 14,4
Rakvere	287	264	+ 8,7
Võru	221	200	+ 10,5
Valga	173	167	+ 3,6
Haapsalu	152	152	—
Kuressaare	148	138	+ 7,2
Paide	146	130	+ 12,3
Petseri	119	103	+ 15,5
Põltsamaa	89	78	+ 14,1
Türi	95	75	+ 26,6
Tapa	79	68	+ 16,2
Tõrva	58	57	+ 1,7
Paldiski	29	35	- 17,1
Kokku—Total	8 315	7 863	+ 5,7
b) Maad—Arrond.			
Harju	605	527	+ 14,8
Järva	274	239	+ 14,6
Lääne	325	269	+ 20,8
Petseri	83	72	+ 15,3
Pärnu	700	600	+ 16,6
Saare	136	100	+ 36
Tartu	824	739	+ 11,5
Valga	132	106	+ 24,5
Viljandi	291	231	+ 25,9
Viru	716	648	+ 10,5
Võru	291	240	+ 21,3
Kokku—Total	4 377	3 771	+ 16,1
Üldse—Gr. total	12 692	11 634	+ 9,1

Kõnekohtade maksustamise mooduse järgi—Postes téléphoniques d'après le mode d'installation.

41.

	Arv—Nombre		
	1.IV.29.	1.IV.28.	+ või (ou) —%
Lihtheadelisi abonentseadeid— <i>Abonnés avec une installation simple</i>	9 358	8 745	+ 7,1
Abikõnekohtadega abonentseadeid— <i>Abonnés avec des postes supplémentaires</i>	891	809	+ 10,1
Koduste keskjaamade abonentseadeid— <i>Abonnés des stations centrales privées</i>	193	147	+ 31,3
Eritüüpi seadete abonentseadeid— <i>Abonnés (Harulini—Des branchements avec des installations d'un type spécial)</i>	3	6	- 50
Paralleelseadeli— <i>Des installations parallèles</i>	1 061	904	+ 17,3
Postiametkonna maksuvabu— <i>Postes gratuits de l'Administration des postes</i>	349	330	+ 5,7
Kõnepunkte— <i>Postes publics</i>	837	693	+ 20,7
Kokku—Total	12 692	11 634	+ 9,9
Abikõnekohti—Postes supplémentaires:			
a) maksuliselt— <i>payants</i>	1 721	1 526	+ 12,7
b) ametkonna, maksuvabu— <i>Gratuits de l'Administration des postes</i>	70	54	+ 29,6
Kokku—Total	1 791	1 580	+ 13,3

1) Selles telefoni punktide arvus ei figureeri nende p.-t.-t. kontorite kõnepunktid, kus puuduvad telefoni keskjaamad.

Kõnekohtade jaotus linnade ja maade järgi on ligikaudne. Täpne vahetegemine on raske, sest paljude linnakeskjaamade kõnekohtade asukohad on väljaspool linnapiire (maal).

Toodud tabeli kõnekohtade arvus on näidatud ka need kõnekohad, missugused määratud keskjaamade, agentuuride ja kollektiivkeskjaamade juures avalikuks kasutamiseks.

Linnade- ja maakõnekohtade vahekord võrreldes elanikkude arvuga:

Elanikkude arv kõnekohta
Nombre des habitants par poste téléphonique.

43.	1929 a. algul Commencement de 1929	1928 a. algul Commencement de 1928	Vahe % Différence
Linnades—Dans les villes	33	35	- 5,7
Maal—Dans les districts	213	225	- 5,3
Linnades ja maal kokku—Total dans les villes et les districts	87	96	- 9,3

Telefoni kõnekohtade arv on kasvanud järjekindlalt.

Elanikkude arv ühe kõnekohta
Nombre des habitants par poste téléphonique.

42.	1919 a.	503
	1. IV. 29 a.	87

2. Telefoni kasutamine.

Trafic téléphonique.

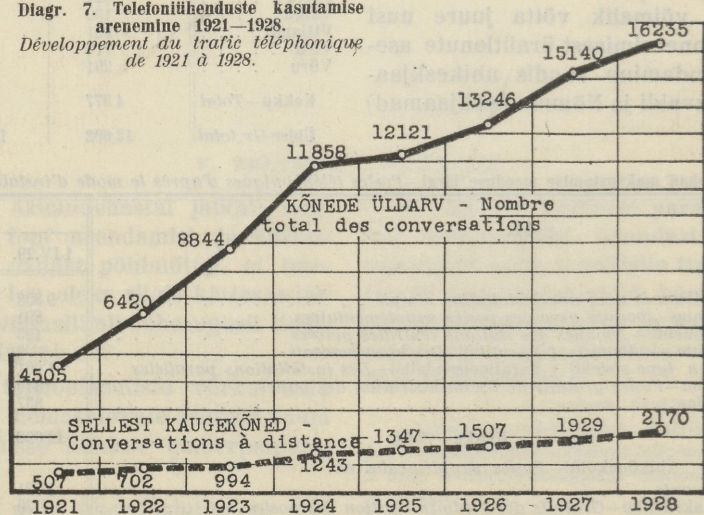
Telefoniühenduste kasutamine on aasta-aastalt kasvanud. Seda kasvu näitab diagramm 7.

Aruandeaastal on kasutatud telefoni 1095 tuhat korda enam kui eelmisel aastal, mis teeb välja 7,2%. Kasvanud on nii kohalikkude, kui kaugekõnede arvud. Samuti on suurenenud tegevus väljakutsete ja järelepärimiste alal, kuna kõnelektsete alal aga selle vastu on tegevus vähenenud 52,9% võrra. Järgnevas tabelis toodud arvud näitavad kasutamise kasvu ja kahanemist üksikasjaliselt:

Telefoniühenduste kasutamine—Trafic téléphonique.

44.	1928/1929	1927/28	% ±
Kohalikke kõnesid—Conversations locales	13 808 073	13 003 979	+ 6,18
Nendest — Dont:			
a) Abonentide omavahelisi—Entre les abonnés	13 552 898	12 788 703	+ 6
b) Võõrastele avalikkudest kõnepunktidest—Des étrangers aux postes publics	255 175	215 276	+ 18,5
Kaugekõnesid—Conversations à grande distance:			
Sisemaalisi—Internes	2 086 611	1 855 399	+ 12,4
Välismaalisi—Étrangères:			
tulnud—à destination de l'Estonie	41 801	37 397	+ 11,8
läinud—originaires de l'Estonie	42 254	35 710	+ 18,3
Väljakutseid ¹⁾ —Appels	250 277	203 170	+ 23,1
Järelepärimisi—Demandes de renseignements	5 878	3 255	+ 80,5
Kõnelektseteid—Avis d'appel	487	1 036	- 52,9
Kokku kasutatud korda—Le téléphone a été utilisé au total	16 235 381	15 139 946	+ 7,2

Diagr. 7. Telefoniühenduste kasutamise arenemine 1921—1928.
Développement du trafic téléphonique de 1921 à 1928.

¹⁾ Väljakutseid, tulnud—156 000 — Nombre des appels reçus.

Kõnede arv linnades ja maal—*Nombre des conversations dans les villes et à la campagne.*

45.	Linnad— <i>Villes</i>		% ±	Maal— <i>À la campagne</i>		% ±
	1928/29	1927/28		1928/29	1927/28	
Kohalikke kõnesid— <i>Conversations locales</i>	12 545 932	11 900 995	+ 5,4	1 262 141	1 102 984	+ 14,4
Neist { Tallinnas— <i>à Tallinn</i>	8 445 766	8 220 086	+ 2,6	—	—	—
Dont { Tartus— <i>à Tartu</i>	1 778 859	1 566 541	+ 13,5	—	—	—
Kaugekõnesid— <i>Conversations à grande distance:</i>						
1) Sisemaalisi— <i>Internes</i>	944 916	891 011	+ 6,05	1 141 695	964 388	+ 18,4
Neist { Tallinna— <i>à destination de Tallinn</i>	265 099	226 890	+ 16,8	—	—	—
Dont { Tartu— <i>à destination de Tartu</i>	153 545	133 082	+ 15,4	—	—	—
2) Välismaalisi— <i>Etrangers</i>	83 534	72 226	+ 15,6	521	881	— 40,8
Neist { Tallinnaga— <i>Avec Tallinn</i>	69 409	61 411	+ 13	—	—	—
Dont { Tartuga— <i>Avec Tartu</i>	4 509	3 007	+ 49,9	—	—	—
Väljakutseid— <i>Appels</i>	125 723	119 673	+ 5,05	124 554	83 497	+ 49,1
Järelepärimisi— <i>Demandes de renseignements</i>	5 074	2 927	+ 73,3	804	328	+ 145,1
Kõnelektseid— <i>Avis d'appel</i>	75	170	— 55,8	412	866	— 52,4
Kokku— <i>Total</i>	13 705 254	12 987 002	+ 5,5	2 530 127	2 152 944	+ 17,5

Kaugekõned kõnellikide järgi 1928/29.
Conversations classifiées par catégories en 1928/29.

46.	Sisemaalised <i>Internes</i>	Välismaalised <i>Etrangères</i>
Tähtajalised ja välkkõned— <i>Conversations à heure fixe et conv. éclairs</i>	151	753
Kiirkõned— <i>Conversations urgentes</i>	40 212	10 289
Lihikõned— <i>Conversations privées</i>	1 967 682	70 456
Ajakirjanduslikud kõned— <i>Conv. de presse</i>	949	2 021
Teenistuskõned (postikõned)— <i>Conv. de service</i>	77 617	536
Kokku— <i>Total</i>	2 086 611	84 055
Üldse kaugekõnesid— <i>Nombre total des conversations à grande distance</i>	2 170 666	

3. Telefoni tehnika A. Ehitus — *Constructions*. Nagu juba öeldud, seisis tegevus sel alal uute keskpunktide ju ühendusjuhtmete ehitamises ja olemasolevate asutiste ja ühenduste ümberkorraldamises. Samuti on viidud läbi rida töid telefonivõrgu edaspidise arendamise suhtes.

Uutest ehitatud 14 agentuuri (üks agentuur tekkinud kollektiivkeskjaama agentuuriks ümberarvamise teel) ja 12 kollektiivkeskjaama: 11 riigi- ja üks era. Olevaist asutisist kantud raudteejaama Väandra keskjaam.

Uute ühendusjuhtmete ehitus viidud läbi punktide vahel, kus koormatus kõnedega suur oli või kus ühendused ei vastanud tehnilisile tingimustele. Nii on ehitatud:

1) Tallinn-Tartu vahele üks paar uusi 3 mm pronksjuhtmeid, mis kasutatud ära Tallinn-Riia vaheliseks ühenduseks osas kuni Tartuni, kuna endised selle ühenduse juhtmed on võetud kasutamisele Tallinn-Tartu vahele.

2) Üks paar 4 mm juhtmeid Tallinn-Rapla vahele.

3) Üks paar 4 mm juhtmeid Tapa-Rakvere vahele. Need kasutati ära otseühenduse loomiseks Tallinna ja Jõhvi vahele. Viimase järele oli tungiv vajadus.

4) Üks paar uusi 4 mm juhtmeid Pärnu-Väandra vahele. Selle otseühenduse puudumine andis end tunda teravalt. Väandral, kui suure-

mal keskpunktil, tuli nõutada kõneühendus Tori ja Käru keskjaamade kaudu.

5) Üks paar 4 mm juhtmeid Paide-Tapa vahele. Senine ühendus oli ebanormaalselt traadist. Uus ühendus ehitatud Paide-Tamsalu ja Tamsalu-Tapa raudteeäärseid poste mööda.

6) Üks paar 3 mm juhtmeid Kose-Juuru vahele. Korraldatud ümber Tartu kaugeühenduste šleiff ja suurendatud traaversite ülespanemise teel magistraalide mahutust: Ülemiste-Lagedi, Tartu-Valga ja Mõisaküla-Abja vahel. Samal eesmärgil on ehitatud ka paralleelliniid Tallinn-Pääsküla ja Tallinn-Männiku vahele. Need liinid seoti raudteevalitsuse liinidega.

Üksikute võrkude arendamise alal on viidud läbi suuremad kaabli tööd, näiteks, Tallinnas. Siin oli suurem töö Suure-Pärnu maanteel, kus elektritrampi käimapanuks oli tarvis kaotada ära õhuliin. Samuti tuli arendada kaablivõrku ühenduses automaatalajaama asutamisega. Teistes linnades on tehtud kaablitöid võimaluste piires.

Tallinnas sündis 1 000 numbrilise automaatalajaama ehitus. Jaam rakendati töösse käesoleva aasta juulis-augustis. Sai töötatud välja Tallinna telefonivõrgu edaspidine automatiseerimise kava. Samuti sai töötatud välja kaugeühenduste võrgu 5-e aasta peale pronksjuhtmetega arendamise kava ja nõutud andmed sama võrgu 5 aasta peale raudjuhtmega arendamise kohta.

Kõnekostmise tõstmiseks — olemasolevate ühenduste kaudu jätkati vanade ristatuste ümbertegemist ja seni ristatamata ühenduste nendega varustamist, roostetanud ja tinutamata jätkude juhtmeist väljalõikamist, keskjaamade sisenduste tehnilisile tingimustele vastavalt ümbertegemist, asutiste vahelisel kauge- ja abonentühendusil mittevastava diameetriga juhtmete ümbervahetamist ja ühejuhtmeliste kauge- ja abonentühenduste kahejuhtmelisiks ehitamist.

Asutiste vahelisi ühendusi ehitati kahejuhtmelisiks: Kohila-Riisipere, Torma-Mustvee, Mäe-

taguse-Kuremäe, Tarvastu-Tõrva, Mäetaguse-lisaku, Jõgeva-Puurmanni, Valga-Antsla ja Kolga-Muuksi vahele.

Kõnede läbilaske võime tõstmiseks asutiste vahel uute ühendusjuhtmete ehitamiseta on loodud fantoom ühendused Tallinn-Valga ja Rakvere-Jõhvi vahele. Need ühendused osutsid häädena, mispärast sai töötatud teoreetiliselt välja uued fantoom-ühendused Tallinn-Pärnu, Tallinn-Tartu, Tallinn-Türi ja Tallinn-Helsinki vahele.

B. Välismaadega läbikäimine. — *Communication avec les pays étrangers.* Välismaadega läbikäimise alal on avatud telefoni-ühendused Tallinn-Kaunas-Varssavi ja Tallinn-Rootsi vahel. Samuti võimaldatud Läti-Rootsi transiitühendus. Välisühenduste paremaks töötamiseks sai seatud üles Tallinna kaks vahekõvendajat ja toodud Valgast Tartu üle kaks kõvendajat, ning, nagu eelpool juba öeldud, võetud üles, Tallinn-Helsinki vahele fantoom-ühenduse loomine.

5. Kommutaatorid ja aparaadid.

Commuteurs et appareils.

Telefoniparaadid ja ühendusabinoõud.

Appareillage téléphonique.

48.	Arv—Nombre		+ või (ou) —%
	1.IV.29.	1.IV.28.	
Telefoni kommutaatorid <i>Commuteurs téléphoniques</i>			
Mitmekordsed— <i>Multiples</i>	50	42	+ 19
Automaat klappidega— <i>A volets automatiques</i>	2	2	—
Automaat— <i>Automatiques</i>	3	3	—
Kahejuhtmelised— <i>à 2 conduct.</i>	255	217	+ 17,5
Ühejuhtmelised— <i>à 1 conduct.</i>	—	9	—100
Numberkastid—Table aux indicateurs			
Kahejuhtmelised— <i>à 3 conduct.</i>	15	20	— 25
Ühejuhtmelised— <i>à 1 conduct.</i>	7	8	— 12,5
Telefoniparaadid—Appareils téléphoniques.			
Riigi omad— <i>Appartenant à l'État</i>	12 781	11 380	+ 12,3
Abonentide omad— <i>Appartenant aux abonnés</i>	857	1 141	— 24

4. Liinid ja juhtmed.

Lignes et fils.

Postiametkonna telegraafi-telefoni juhtmete sels—*État des fils télégraphiques et téléphoniques de l'Administration des postes.*

47.	Arvud km— <i>En km</i>		+ või (ou) —%
	1. IV. 1929.	1. IV. 1928.	
a) Liinid—Lignes.			
Õhu— <i>Aériennes</i>	9 726,5	9 376,5	+ 3,7
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	189	173	+ 9,2
Veekaableid— <i>Câbles sous-marins</i>	381,5	369,5	+ 3,2
Neist:— <i>Dont:</i>			
1. Keskjaamade vahelised— <i>Entre des stations centrales:</i>			
Õhu— <i>Aériennes</i>	4 292,5	4 202,5	+ 2,1
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	20,5	20,5	—
Veekaableid— <i>Câbles sous-marins</i>	276	259,5	+ 6,4
2. Abonentseadete liine linnas— <i>Lignes urbaines des installations d'abonnés:</i>			
Õhu— <i>Aériennes</i>	322	419,5	— 23,2
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	165	148	+ 11,5
3. Abonentseadete liine maal— <i>Lignes rurales des installations d'abonnés:</i>			
Õhu— <i>Aériennes</i>	5 111,5	4 754,5	+ 7,5
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	2,5	3,5	— 2,8
Veekaableid— <i>Câbles sous-marins</i>	104	110	— 5,4
b) Juhtmed—Conducteurs.			
Õhu— <i>Aériens</i>	57 943,5	55 092,5	+ 5,2
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	6 952,5	6 274,5	+ 10,8
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	20 157,5	15 118,5	+ 33,3
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	654	628	+ 4,1
Neist:— <i>Dont:</i>			
1. Keskjaamade vaheliste ühenduste juhtmeid— <i>Conducteurs de communications entre les stations centrales:</i>			
Õhu— <i>Aériens</i>	25 514	25 155	+ 1,4
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	16	8,5	+ 88,2
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	231	151	+ 53
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	535	516,5	+ 3,5
Nende sees simultaanitud juhtmeid— <i>Dans ce nombre il y a des conducteurs simultanés</i>	8 880	9 101	— 2,4
ja puht telegraafi ühenduste juhtmeid— <i>et des conducteurs des communications proprement télégraphiques</i>	1 278	1 278	—
2. Abonentseadete juhtmeid linnas— <i>Conducteurs urbains des installations d'abonnés:</i>			
Õhu— <i>Aériens</i>	7 323	7 537,5	— 2,8
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	5 803	5 520	+ 5,1
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	19 915,5	14 951,5	+ 33,2
3. Abonentseadete juhtmeid maal— <i>Conducteurs ruraux des installations d'abonnés:</i>			
Õhu— <i>Aériens</i>	25 106	22 039,5	+ 13,9
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	1 133	746	+ 52
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	31	16	+ 94
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	117,5	111,5	+ 5,3

Õhujuhthmete linnas vähenemine oleneb kaablivõrgu arendamisest, kuna simultaneeritud juhtmete vähenemine aga asjaoludest, et on

võetud transformatorid maha pikemaajalt ühendusil ja simultaneeritud lühemad.

6. Telefoni tasuvus Telefoni tasuvus on näha
Revenus du téléphone. alljärgnevast tabelist:

Telefoni tulud ja kulud—Recettes et dépenses du téléphone.

		1000 kr.
49.		
1928/29 aruande aastal telefon andis sissetulekut—Pour l'année 1928/29 le téléphone a donné un revenu brut de		1 912,8 ¹⁾
Väljaminekud telefoni alal aruandeaastal olid järgmised—Dépenses pour le téléphone pendant la même année:		
a) Telefoniteenijate eksploatatsiooni alal palk, laste abiraha, arstiabi ja varustus—Employés du téléphone, section de l'exploitation: salaires, secours aux enfants, secours médical et secours pour équipement		632,4
b) Sama kulu tehnilisel alal—Dépenses analogues pour la section technique		240,4
c) Telefoni agentuuride juhatajate tasu—Rémunération des agences téléphoniques		15
d) Telefoni korrashoid—Entretien des téléphones		419,7
e) Telefoni arendamine—Construction des téléphones		513,2
f) Rahvusvahelised maksud—Paiements internationaux		3,1
i) Üldkulude (kantselei, majapidamine jne.) telefoni osa—Dépenses générales pour les téléphones (frais de bureaux, frais d'économie, etc.)		166,2
Kokku—Total		1 990
Toodud andmetest selgub, et telefon andis aruandeaastal puudujääki — Par conséquent, le téléphone a donné pour l'année budgétaire 1928/29 un déficit de		
		77,2
Arvesse võttes aga telefoni arendamise (juurehitamise) kulu Kr. 513 200, mis telefoni sissetulekuga kaetud, selgub, et telefon eelarve aastal töötas siiski ülejäägiga—Mais considérant les dépenses de Kr. 513 200, pour le développement du téléphone (nouvelles constructions) couvertes par le revenu des téléphones, il faut estimer que le téléphone a donné pendant l'année budgétaire un excédent de		
		436

VI. ÜLEVAADE POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI ABIASUTISTE TEGEVUSEST.

APERÇU DE L'ACTIVITÉ DES ÉTABLISSEMENTS AUXILIAIRES DE POSTE, TÉLÉGRAPHE ET TÉLÉPHONE.

Postiagentuuride kaudu vahetatud liht- ja tähtsaadetiste arv võrreldes eelmise aastaga on tunduvalt suurenenud. Suurt tõusu näitab postiagentuurides sisseseatud rahakaartide operatsioonide arv. Ühes rahakaartide arvuga on suurenenud ka väärtkirjade arv, sest postiagen-

tuurid sihitavad kõik agentuurides vastuvõetud rahakaardid väärtkirjades kontrollkontoritesse. Ka telegrammide vastuvõtmine ja adressaatile kättetoimetamine agentuuride kaudu on suurt poolehoidu leidnud.

Posti-telegraafi-telefoni agentuuride kaudu 1928/29 a. postileantud postisaadetiste arv ning vastuvõetud telegrammide arv.
Nombre des envois postaux et des télégrammes déposés dans les agences postales, télégraphiques et téléphoniques pendant l'année budgétaire 1928/29.

50.									
Maad—Districts	P. t. t. agentuuride arv Nombre des agences	Lihtpostisaadetised Envois ordinaires	Tähtsaadetised Envois recommandés	Juuremaksu saadetised Envois non affranchis ou insuffisamment affranchis	Pakid Colis postaux	Rahakaardid Mandats de poste	Väärtkirjad Lettres avec valeur détarée	Ajalehtede tellimised Nombre des abonnements aux journaux	Telegrammid Télégrammes
Harju	93	399 730	11 782	3 977	678	9 044	7 743	7 124	118
Järva	41	228 966	6 826	1 136	169	6 362	1 577	3 593	84
Lääne	63	266 002	9 850	2 580	395	9 193	5 264	6 951	634
Petseri	13	51 182	2 210	1 442	54	1 879	1 206	488	180
Pärnu	74	312 853	11 697	3 281	425	11 538	7 586	7 492	510
Saare	31	136 197	3 558	3 000	582	3 468	5 132	2 479	114
Tartu	86	581 039	31 589	4 810	631	12 548	5 528	5 466	354
Valga	28	240 524	11 193	849	289	4 032	2 430	1 662	522
Viljandi	51	197 712	9 846	1 509	304	7 885	4 416	5 195	141
Viru	69	373 997	13 181	4 454	482	11 464	4 823	7 578	339
Võru	57	231 357	10 295	2 738	360	7 422	3 727	2 351	271
Kokku—Total	606	3 019 559	122 027	23 876	4 369	84 835	47 432	50 379	3 267
1927/28 a.	—	2 493 164	117 870	17 810	4 067	72 652	14 952	40 527	2 643
Rohkem või vähem— Augmentation ou diminution	—	+ 526 395 + 21,1%	+ 4 157 + 3,5%	+ 11 066 + 62,1%	+ 302 + 7,4%	+ 12 183 + 16,7%	+ 32 480 + 217,2%	+ 9 852 + 24,3%	+ 624 + 23,6%
Saadetiste üldarvust %—Pourcent du total général	—	7,3%	9,6%	13,8%	2,4%	13,7%	35,08%	27,3%	1,3%

¹⁾ Tulud on Riigikassa eelarve täitmise aruandest veidi suuremad, kuna seal arvestamata kassadesse jäänud summad.

Posti-telegraafi-telefoni agentuuride kaudu väljastatud postisaadetised ja telegrammid ning peetud kõned.
 Nombre des envois postaux et des télégrammes délivrés par les agences de poste, de télégraphe et de téléphone, et le nombre des conversations effectuées.

51. Maad—Districts	K-t-i. agen- tuuride arv Nombre des agences	Ajalehed Journaux	Lihsaadetised Envois ordi- naires	Tähtsaadetised Envois recom- mandés	Juuremaksu saadetised Envois non af- franchis ou insuffisamment affranchis	Pakid Colis postaux	Väärtpiirid Lettres avec va- leur déclarée	Telegrammid Télégrammes	Telefoni kõned—Conversat. téléphon.		
									Kohalikud Locales	Tulnud kauge- kõned—Con- versat. à gran- de distance d'arrivée	Läinud kauge- kõned—Con- versat. à gran- de distance de départ.
Harju	93	1 097 182	551 742	14 495	3 364	1 584	10 113	4 346	29 946	44 346	52 722
Järva	41	723 250	309 630	11 846	2 279	676	4 473	2 262	13 645	21 488	30 242
Lääne	63	778 330	404 353	11 420	1 886	1 646	6 280	6 004	18 368	24 985	29 255
Petseri	13	84 422	85 764	2 513	1 394	208	3 616	2 832	12 401	3 282	3 856
Pärnu	74	1 016 315	443 996	13 990	2 479	1 298	6 684	6 456	31 452	35 920	39 943
Saare	31	443 860	205 797	5 558	1 362	852	4 334	2 295	10 302	8 334	11 858
Tartu	86	1 082 007	576 575	16 066	3 546	1 389	12 058	8 336	32 018	38 960	49 992
Valga	28	379 640	199 846	8 346	851	1 020	3 180	1 332	11 010	20 898	25 620
Viljandi	51	977 525	333 425	13 399	1 823	1 058	6 140	4 855	15 363	13 665	19 048
Viru	69	1 080 497	530 173	15 420	5 079	1 182	8 135	6 755	34 899	43 591	50 018
Võru	57	749 120	374 120	11 042	2 260	900	5 180	6 519	13 198	14 754	20 112
Kokku—Total .	606	8 412 148	4 015 421	124 095	26 323	11 813	70 193	51 992	222 602	270 223	332 166
1927/28 a.		7 412 184		4 165 839		9 628	53 444	7 378	152 435	196 364	257 698
Rohkem (+) või vä- hem (-) Augmen- tation ou diminu- tion		+999964 + 13,4%		+ 519 528 + 14,2%		+ 2 185 + 22,6%	+ 16 749 + 31,3%	+ 44 614 + 604,6%	+ 70 167 + 46,03%	+ 73 859 + 37,6%	+ 74 468 + 28,9%
Saadetiste üldarvust %—Pourcent du total général . .		42%		12,4%		6,8%	48,9%	14,3%	1,6%	13,1%	15,6%

VII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA TULUD JA KULUD.
 RECETTES ET DÉPENSES DES POSTES, DES TÉLÉGRAPHES ET DES TÉLÉPHONES.

1. Tulud. Posti-telegraafi-telefoni ametkonna
 Recettes. 1928/29 a. tulud, võrreldes 1927/28 a.
 tuludega, on suurenenud üldiselt
 9% võrra. Suurenemine posti ja telefoni tulude
 alal (esimene 7,9% ja teine 11,5%) on tingitud
 posti ja telefoni võrgu arenemisest, kuna tele-
 graafi tulude suurenemine (4,2%) langeb raadio
 ringhäälingu laiema tarvitamise arvele.

Kulud eelmise aastaga võrreldes on suure-

nenud 7,8% võrra, milline juurekasv langeb
 tegevuse üldise laienemise, posti ja telefoni
 võrgu arendamise ja maaposti olude paranda-
 mise arvele.

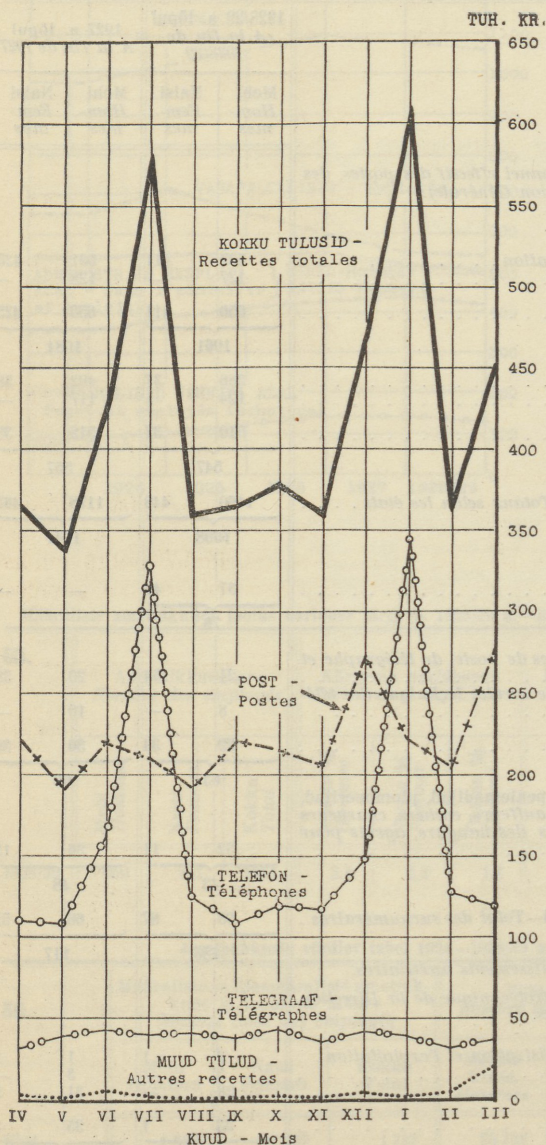
Ametkonna tulude ja kulude üldist läbikäiku
 näitab tab. 53, millest näha, et ametkond
 aruandeaasta jooksul on riigile annud puhast
 tulu Kr 936 859 ehk 14,7% rohkem kui eelmisel
 aastal.

Kulude läbikäik ja eelarve (kr) — Dépenses budgétaires (en kr).

52. Eelarve jaotus Subdivisions du budget	Peatükk Chapitres	§§	Kulude nimetus—Dénomination des dépenses	1928/29 a.	1928/29 a.	Ülejääk Solde	
				eelarve Budget	kulud Dépenses		
III.	Korralised kulud—Dépenses ordinaires:						
	1	Teenistustasu—Appointements		1 826 780	1 825 270	1 510	
	2	Ametsõidud—Voyages de service		15 817	15 280	537	
	3	Ametnikkude ja teenijate toetus—Subsides aux employés		196 580	196 438	142	
	5	Ametnikkude ja teenijate varustus—Équipement des employés		38 012	37 899	113	
	7	Juriidiline abi ja kohtukulud—Conseil juridique et frais de justice		1 810	1 784	26	
	8	Kantseleikulud—Frais de bureaux		74 885	72 835	2 050	
	9	Majapidamine—Frais d'économie		167 963	163 820	4 143	
	11	Veokulud—Frais de transport		554 512	554 257	255	
	12	Vallasvara—Biens meubles		42 597	42 518	79	
	14	Hoonete remont—Réparations de bâtiments		90 017	87 829	2 188	
	23	Väärtmärkide valmistamine—Impression des timbres d'affranchissement		36 000	24 510	11 490	
	34	Hariduslikud kulud—Frais d'instruction		1 450	1 240	210	
	40	Kodifikatsioon ja kirjastamine—Codification et éditions		8 000	8 000	—	
	72	Telegraafi ja telefoni korra- ja arendamine—Maintenance et développement du télégraphe et du téléphone		954 280	951 709	2 571	
	84	Rahvusvahelised maksud—Paiements internationaux		107 670	104 880	2 790	
	90	Segakulud—Frais divers		7 000	5 771	1 229	
		Kokku korraline—Total des dépenses ordinaires			4 123 373	4 094 040	29 333
		Erakorralised kulud—Dépenses extraordinaires:					
1	Uute hoonete ehitamine—Construction des bâtiments		11 500	6 700	4 800		
2	Telefonijaama laiendamine—Développement du central téléphonique		204 230	39 862	164 368		
	Kokku erakorraline—Total des dépenses extraordinaires			215 730	46 562	169 168	
	Kõik kokku—Total général			4 339 103	4 140 602	198 501	

Postlametkonna tulud ja kulud (kr)—Recettes et dépenses des postes, des télégraphes et des téléphones (kr).

53.	Tulud ¹⁾ — Recettes					Kulud—Dépenses			Ülejääk Solde
	Post Poste	Telegraaf Télégraphe	Telefon Téléphone	Muud tulud Autres recettes	Kokku Total	Korralised Ordinaires	Erakorralised Extraordinaires	Kokku Total	
1928/29 a. . . .	2 656 638	464 897	1 912 807	43 119	5 077 461	4 094 040	46 562	4 140 602	936 859
1927/28 a. . . .	2 460 972	445 990	1 714 352	34 377	4 655 691	3 838 921	—	3 838 921	816 770
1928/29 a. rohkem (+) või vähem (—) .	+ 195 666 7,9%	+ 18 907 4,2%	+ 198 455 11,5%	+ 8 742 25,4%	+ 421 770 9%	+ 255 119 6,6%	+ 46 562 —	+ 301 681 7,8%	+ 120 089 14,7%

Diagr. 8. Tulude läbikäik 1928/29 a. üksikudel kuudel.
Recettes en 1928/29 d'après les mois.

Kõrvaleivas diagrammis on näidatud ametkonna tulude läbikäik aruandeaasta üksikute kuude järgi. Sellest diagrammist on näha, et posti tulud näitavad tõusu jõulu- ja kevadepühade eel, s. o. detsembri ja märtsi kuudel; telefoni sissetulekute tõus on aga juuli ja jaanuari kuudel, mis seletatav telefoni põhimaksude tasumise tähtaegadega. Telegraafi ja muud tulud on enam-vähem stabiilsed kogu aasta jooksul.

2. Kulude läbikäik ja eelarve.

Dépenses budgétaires.

Tab. 52 näitab ametkonna kulude läbikäiku üksikute kuulide kululiikide järgi aruandeaasta jooksul võrreldes eelarvega. 1928/29 a. eelarve summa hulka on arvatud eelmisest aastast ülekantud eelarve krediidi ülejääke Kr 24 915. 1928/29 a. eelarve krediidi ülejääkidest on 1929/30 a. peale üle kantud Kr 187 142.

3. Tagajärg rahalise vahetõrja õiendamisel välismaadega.

Résultats des acomptes avec les pays étrangers.

Välisriikide posti-, telegraafi- ja telefonivalitsustega arvete õiendamisel posti, telegraafi, telefoni ja muude maksude ning transfertsummade alal on operatsioone välisvaluutas olnud eesti raha peale ümberarvatult sissetulekuna Kr 1 382 320, ja väljaminekuna Kr 671 388. Selle järgi on välisvaluutat Eesti kasuks saadud Kr 710 932 väärtuses. Peale eelnimetatud arvete õiendamise on aga ametkond välismaalt ostnud tehnilisi materjale välisvaluuta eest eesti raha peale ümberarvatult Kr 72 314 eest, nii et ametkond 1928/29 aastal riigile on annud välisvaluutat Kr 638 588 väärtuses.

¹⁾ Tulud on Riigikassa eelarve täitmise aruandest veidi suuremad, kuna seal arvestamata kassadesse jäänud summad.

VIII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA PERSONAAL.

PERSONNEL DES POSTES, DES TÉLÉGRAPHES ET DES TÉLÉPHONES.

I. Arv, jagunemine, liikumine.

Nombre, classification et mouvement.

1927 aastaga, kuna juuresolev diagramm näitab personaali pealiikide tõusu või langust aastatel 1924–1928/29 incl.

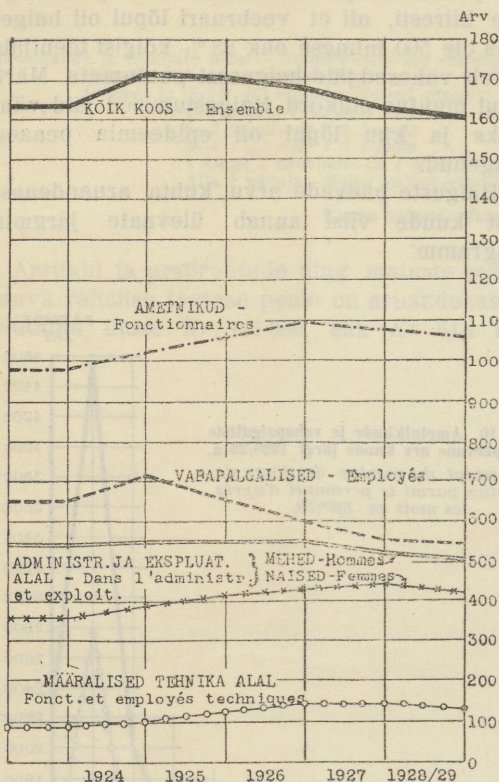
Riigiraudteede ja posti-t. t. teenijate ja töö-

liste preemia ja lisatasu seaduse põhjal (RT. Nr. 109/110 — 1925) on aruandeaasta jooksul asutiste koosseisudes 290 töäjõudu kokku hoiatud, mille arvel on vastavast krediidist 94 741 krooni teenijaile lisatasu välja makstud, mis kokkuhoitud koosseisude palgasummast teeb välja 50%. Lisatasu maksmine on postiametkonnas töövõljalikust tunduvalt aidanud tõsta.

54.	1928/29 a. lõpul A la fin de 1928/29		1927 a. lõpul A la fin de 1927	
	Mehi Hom- mes	Naisi Fem- mes	Mehi Hom- mes	Naisi Fem- mes
I. Postiametkonna tegelik personaal (ühes postivalitsusega)—Personnel effectif des postes, des télégraphes et des téléphones (y compris la Direction Générale)				
1. Määralsised—Selon les états:				
a) Ametnikud—Employés:				
Administ. ja ekspluat. alal—L'administration et l'exploitation	523	411	531	425
Tehnika alal—Le service technique	127	—	128	—
a) Kokku—Total	650	411	659	425
b) Lihtteenijad—Employés de catégories inférieures:				
Ekspluatatsiooni alal—L'exploitation	386	37	402	38
Tehnika alal—Le service technique	124	—	117	—
b) Kokku - Total	510	37	519	38
Kokku määralsisi—Total selon les états	1160	448	1178	463
2. Ülemääralsised—Surnuméraires.				
c) Ametnikud—Employés:				
	37	42	—	—
d) Ametiõpilased ja kandidaadid—Élèves et candidats:				
Posti-telegr.-telefoni alal—En ce qui concerne les services de poste, de télégraphe et de téléphone	21	34	20	39
Telegraafi-telefoni tehnika alal—En ce qui concerne le service technique des télégraphes et des téléphones	8	—	10	—
c) Kokku—Total	29	34	30	39
e) Mitmesugused alalised töäjõud: autojuhid, kutsarid, postide pealelaadijad, plombeerijad, aidamehed, koristajad jne.—Différents agents permanents: chauffeurs, cochers, chargeurs de poste, agents pour appliquer des plombs, surveillants des hangars, agents pour arranger etc.				
	63	—	69	—
	32	11	36	12
Kokku ülemääralsisi—Total des surnuméraires	43	11	48	12
	98	87	66	51
	185	—	117	—
II. Abiasutiste tegelik personaal—Personnel effectif des établissements auxiliaires.				
1. Postivalitsuse elektro-tehnika kesktöökojas—Dans l'atelier électrotechnique de la Direction Générale des Postes et des Télégraphes.				
a) Ametnikud—Employés:				
Administ. ja ekspluat. alal—En ce qui concerne l'administration et l'exploitation	2	1	1	1
Tehnika alal—En ce qui concerne le service technique	3	—	3	—
b) Töölised—Ouvriers	28	—	31	2
Kokku—Total	33	1	35	3
2. Agentuurides—Dans les agences.				
a) Postiagentuuride juhatajad—Gérants des agences postales				
	495	48	466	—
b) Posti-telefoni agentuuride juhatajad—Gérants des agences postales et téléphoniques				
	59	4	49	—
c) Telefoni agentuuride juhatajad—Gérants des agences téléphoniques				
	3	3	7	—
Kokku—Total	557	55	522	—
	612	—	—	—

Diagr. 9. Määralliste (ametnikkude ja vabapalgaliste) arvu liikumine 1924—1928/29 a.

Mouvement du nombre des fonctionnaires et des employés (y compris ceux de catégories inférieures) 1924—1928/29.

2. Haridus. Määralliste ametnikkude hariduse kohta annab ülevaate tab. 55.

Kõrgema hariduse alla on viidud ülikooli- ja kõrgema tehnilise haridusega isikud. Kõrgema algkooli hariduse osaliste lahtrisse on kantud ametnikud, kes on lõpetanud täiskursuse: 1) veneaegses linnakoolis, 2) õpetajate seminaris, 3) lutheri kihelkonnakoolis, 4) 2-klassilises ministeeriumi koolis, 5) 2-klassilises õigeusu kihelkonnakoolis, 6) 2-klassilises valitsuse algkoolis või üldse on omandanud sarnase hariduse, mis vastab vähemasti nüüdsele 6-e õppeaasta kursusele.

Koduse või alghariduse alla on viidud need ametnikud, kelle haridus on dokumentide järgi madalam 6-aastase kursusega algkooli haridusest.

Kuna suurem hariduslik tsensus ja võõrkeelte oskus võimaldab ametnikel postiametkonnas teenistusalal kiiremat edasiliikumist, siis on ametnikkude seas märgata suurt tungi kesk- ja kõrgema hariduse järele. Samuti õpitakse võõraid keeli, peaaesjalikult inglise- ja prantsusekeelt usinasti. Keelte õppimise suhtes on postivalitsus püüdnud ametnikele omalt poolt sellega vastu tulla, et ta aruandeaasta jaanuari kuul avas Tallinnas ja Tartus Rahvaülikoolides ametkonna teenijaile prantsuse ja ingliskeele erikursused keskkooli esimese võõrkeele kava ulatuses. Osavõtt neist kursustest on ülielav.

3. Ametpuhkused. Puhkuste teostamise jaoks on postiametkonna suuremate asutiste normaalkoosseisudesse 8,3% lisatööjõudu juure arvatud. Selle lisatööjõuga peavad need asutised oma kui ka ümbruskonna väikeste asutiste teenijas-

Määralliste ametnikkude jaotus hariduse järgi % 1928/29 a.—Répartition des employés d'après leur instruction en % en 1928/29.

55.	Ametnikkude arv Nombre des employés			Kõrgema haridusega Instruction supérieure			Keskkooli haridusega Instruction moyenne			Kõrgema algkooli haridus Instruction primaire supérieure			Koduse ehk algharidusega Instruction privée ou primaire inférieure		
	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Meesed % Hommes	Naised % Femmes	Üldine % Général	M. %	N. %	Üldine %	M. %	N. %	Ü. %	M. %	N. %	Üldine %
1928/29	650	411	1061	2,1	0,2	1,4	10,0	34,5	19,5	84,9	63,7	76,7	2,9	1,4	2,3

Ametpuhkuste võrdlev tabel 1924—1928/29 a.—Congés pendant la période de 1924 à 1928/29.

56.	Määralliste ja ülemääralliste ametnikkude ja teenijate üldarv Nombre total des employés			Puhkepäevade üldarv Nombre total des jours de congé			Puhkepäevi ühe inimese kohta Jours de congé par personne		
	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Meesed kohta Hommes	Naised kohta Femmes	Kokku Total	Mehed kohta Hommes	Naised kohta Femmes	Ühe inimese kohta Par person.
1924	1 300	427	1 727	25 238	10 358	35 596	19,4	24,2	20,6
1925	1 259	447	1 706	31 709	12 138	43 847	24,4	27,1	25,7
1926	1 237	453	1 690	32 195	12 388	44 583	26,0	27,3	26,4
1927	1 196	464	1 660 ¹⁾	31 230	13 156	44 386	26,1	28,3	26,7
1928/29	1 179	495	1 674 ²⁾	31 378	13 365	44 743	26,6	27,0	26,7

¹⁾ Selles arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud puhkust saama. Peale nende oli aruandeaastal 48 mees- ja 50 naisteinijat, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes esimest aastat teenisid). Eelmiste aastate teenijate arvus on ka viimati nimetatud teenijad sees.

²⁾ Selles arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud puhkust saama. Peale nende oli aruandeaastal 79 mees- ja 40 naisteinijat, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need, kes esimest aastat teenisid).

konnale puhkusi võimaldama. Asutis, kus on vähemalt 4 töäjõudu, peab omal jõul, asendajat komandeerimata, puhkusi teostama.

Nagu ametpuhkuste võrdlevast tabelist näha, on puhkuste teostamine jõudnud oma kõrgeimale punktile.

Aruandeaastal said oma puhkuse täielikult kätte 84,1% meeste- ja 96,1% naiste-teenijaist, kellel üldse oli õigus puhkust saada. Ülejäänud said oma puhkuse kas osaliselt ehk ei kasutanud seda üldse.

Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja teenijate ametpuhkused 1928/29 aruandeaastal.
Congés des employés selon les états et des surnuméraires en 1928/29.

57.	Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku päevi Au total des jours
Ametnikkude ja teenijate üldarv, kes olid õigustatud puhkust saama Nombre des employés et agents ayant droit à un congé	1 179	495	—
Puhkust said: 45 päeva—jours	2	—	90
Ont eu un congé de: 30	911	403	39 450
de 15—29 „	132	25	2 916
de 14 „	63	59	1 834
alla—moins de 14 „	52	8	453
Kokku—Total	1 160	495	44 743
Puhkus jäi saamata kas täiesti ehk osaliselt—N'ont pas pu profiter du congé	187	19	3 853

4. Tervislik seisukord. Posti-t. t. ametkonna teenijate tervisliku olukorra eest hoolitsemise põhjened Vabariigi Valitsuse poolt 1920 a. 6 veebruaril vastu võetud ajutistel kodukorra määrustel, mis on antud valitsuseasutistes töötavate ametnikkude ja tööliste haiguse korral kindlustamise kohta (R.T. nr. 26/27—1920).

Riiklist arstiabi kohtadel teostavad posti-ametkonna asutistega lepingus olevad usaldusarstid, lepinguarstid, hambaarstid, apteegid j.n.e.

Aruandeaastal oli ametkonnal

Usaldusarste— <i>Médecins de confiance</i>	11
Lepinguarste— <i>Médecins ayant passé un contrat avec l'Administr. des postes</i>	316
Hambaarste— <i>Dentistes</i>	41
Ämmaemandaid— <i>Sages-femmes</i>	12
Masseerijaid— <i>Masseurs</i>	—
Apteek— <i>Pharmacies</i>	46

Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja lihtteenijate haiguspäevade võrdlev tabel 1923—1928/29 a.
Tableau des jours d'absence à cause de maladies pendant la période de 1923 à 1928/29.

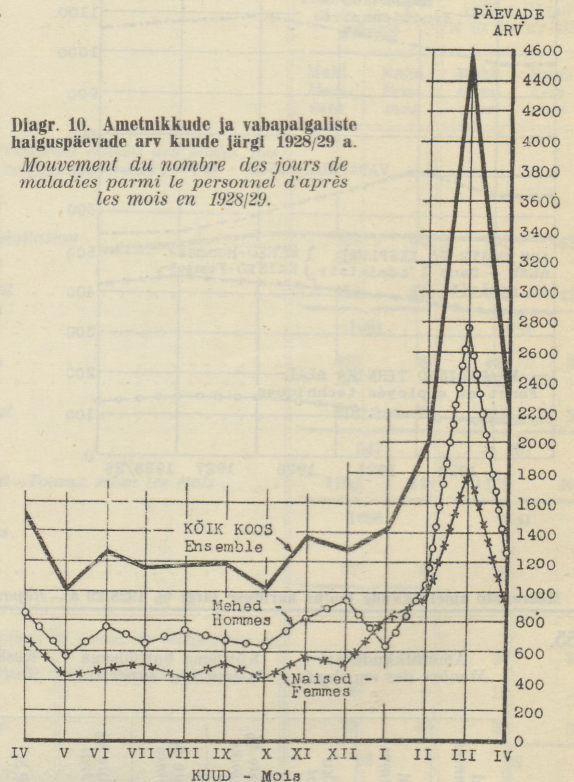
58.	Ametnikkude ja teenijate üldarv Nombre total des employés			Haiguspäevade üldarv Nombre total des jours de maladies			Haiguspäevade arv ühe isiku kohta Nombre des jours de maladies par employé		
	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Meeste kohta H.	Naiste kohta F.	Kõigi kohta Total	Mehe kohta H.	Naise kohta F.	Üldine ühe isiku kohta Par employé
1923	1 235	407	1 642	5 774	4 674	10 448	4,7	11,2	6,4
1924	1 300	427	1 727	7 266	5 832	13 098	5,6	13,6	7,6
1925	1 259	447	1 706	6 328	5 404	11 732	5,0	12,1	6,8
1926	1 287	453	1 690	7 849	7 731	15 580	6,3	17,0	9,2
1927	1 244	514	1 758	7 791	6 990 ¹⁾	14 781	6,2	13,6	8,4
1928/29 a.	1 258	535	1 793	11 310	8 327 ²⁾	19 637	8,9	15,5	10,9

¹⁾ Peale näidatud 6990 haiguspäeva tuli 1927 a. naisametnikkude peale veel 1291 haiguse päeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku peale 2,5 haiguse päeva juure. Eelmistel aastatel on sünnituse puhul töölt puudunud päevad juba üldhaiguse päevade arvus.

²⁾ Peale näidatud 8327 haiguspäeva tuli 1928/29 a. naisametnikkude peale veel 2086 haiguse päeva sünnituse puhul mis annab iga naisametniku peale 3,9 haiguse päeva juure.

Tervisliku seisukorra suhtes oli läinud 1928/29 a. üks halvemaist. Detsembri lõpul algas gripi haigus ja levines postiametkonna teenijate hulgas ime kiiresti, nii et veebruaril lõpul oli haigeid juba üle 500 inimese ehk 28% kõigist teenijaist. Ainult vähesed jäid haigusest puutumata. Märtsi algul muutus olukord. Haigestumised jäid vähe- maks ja kuu lõpul oli epideemia peaaegu raugenud.

Haiguste päevade arvu kohta aruandeaasta eest kuude viisi annab ülevaate järgmine diagramm:

Diagr. 10. Ametnikkude ja vabapalgaliste haiguspäevade arv kuude järgi 1928/29 a.
Mouvement du nombre des jours de maladies parmi le personnel d'après les mois en 1928/29.

Haiguspäevade arvu üle iga teenija kohta saame ülevaate alljärgnevalt tabelist 1923—1928/29 aastani incl.

Määraliste ja ülemääraliste haigete ametnikkude ja -teenijate arv haiguse kestuse järgi 1928/29 a.
 Tableau des employés malades en 1928/29 d'après la durée de maladies.

59.	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total
Ametnikkude ja teenijate üldarv— <i>Nombre total des employés et agents</i>	1 258	535	1 793
Haigeid oli haiguse kestuse järgi: <i>D'après la durée des maladies étaient absents:</i>			
Üle 6 kuu— <i>Plus de 6 mois</i>	3	1	4
6—3 kuuni— <i>de 6 à 3 mois</i>	14	13	27
3—1 „ — <i>de 3 à 1 mois</i>	68	50	118
1 kuust 1 nädalani— <i>de 1 mois à 1 semaine</i>	324	193	517
Alla 1 nädala— <i>Moins qu'une semaine</i>	356	275	631
Kokku haigeid— <i>Total des malades</i>	765	532	1 297

Arstiabi ja arstirohtude ning matuste puhul antava rahalise toetuse peale on aruandeaastal kulutatud üldse Kr 117 936, ehk Kr 64,6 iga teenija peale (1927/28 a. kulutati 107 253 Kr ehk 61 Kr iga teenija peale).